

זאת ה'תורה

שבת ויקה"פ-החדש תש"פ

שיעורי תורה והתוועדויות חסידיות
מהרב **יצחק גינזבורג** שליט"א

גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ

קורונה – מה עושים עם זה?

45,40,04,03	03	להיות לבד ביחד נקודה מעובדת
35	04	תקון הקורונה התוועדות ליל פורים
38	21	רפואת התורה שיעור בנעם אלימלך
40	26	אור החיים ויקהל-פקודי
42	29	שפת אפת ויקהל-פקודי
44	31	הניגון החסידי ניגון 447
45	32	מעין גנים חכמת הנשים
		ארבע מהפכות דעת בן עזאי
		הסיפור החסידי הרבי הרש"ב
		מענות ותשובות תשובות הרב לשואלים
		עשרה פרקי תהלים שמירה בזמן המגפה
		רמז בפרשה ויקהל-פקודי
		המדור <i>אֵלֵדִים</i> "ואתם הדבקים"

הקדמת המערכת

שבת שלום לכל קוראינו היקרים, לפניכם גליון **ואביטה** לשבת ויקהל-פקודי-החדש מלא בכל טוב לכל המשפחה [עם התייחסות מרובה לאיך לא? הקורונה...]

השבוע בגליון: נפתח עם **נקודה מעובדת** משיעור — **להיות לבד ביחד** — איך מצב של בידוד יכול להביא אותנו לחיבור יותר עמוק בינינו. משם נעבור לשיעור מענייני דיומא הכי בוערים — **תקון הקורונה**. בפורים התייחס הרב בהרחבה לנושא, מתוך השקפה שכל דבר שקורה בעולם, על אחת כמה וכמה, הוא נוגע לכל אחד ואחד, יש בו מסר עבורנו ולימוד אותו אנו צריכים לקחת. אל תפספסו. נמשיך עם שיעור על **תורה קצרה של רבי אלימלך מליז'נסק** מיום ההילולא שלו, כ"א באדר — **רפואת התורה** — על המשכת רפואה לעולם ע"י הלל ושבח לקב"ה ולימוד תורתו. **באור החיים** לפרשת ויקהל — **תקון המלכות והשבת** — מתבארת הקהלת בני ישראל ע"י משה והקשר לתיקון השבת. בפרשת פקודי — **"פקודי המשכן" — תיקונים ומינויים** — מבאר הרב את דברי אה"ח על תיקון חטא העגל שבנתינת בני ישראל למשכן. **בשפת אמת** לפרשת ויקהל — **קרוב מכל קרוב ורחוק מכל רחוק** — נלמד על הקרבה והריחוק ביחסינו עם הקב"ה. ובשפ"א לפרשת פקודי — **ברכת הנאמן** — נקרא רמזים אודות משה רבינו וכח ברכתו. את חלק השיעורים נחתום עם **הניגון החסידי**, ניגון מספר **447**. **במעין גנים** לפרשת ויקהל נקרא על **חכמת הנשים** שטוו את יריעות המשכן, על מקיף החיה ועל מרים הנביאה. וב**ארבע מהפכות** נלמד על **דעת בן עזאי** המחייב לימוד תורה לנשים, מה סברתו, האם הלכה כמותו ומה שרשם הפנימי של הדברים. ב**סיפור החסידי** נקרא על בעל ההילולא של ב' ניסן, **הרבי הרש"ב** שהשנה ימלאו מאה שנים להסתלקותו. וב**מענות ותשובות** נקרא עוד התייחסויות והמלצות לאור אתגרי השעה. בהמשך למדור המענות, צרפנו השבוע בגליון **עשרה פרקי תהלים אותם המליץ הרב לומר בימים אלה**. ברמז **בפרשה** נקרא על יחסי הפסוק "**מרבית העם להביא**" ועל סוד **הברית התיכון**. ונחתום כתמיד עם **המדור לילדים** — **"ואתם הדבקים"** — והפעם....

לאן נעלם רזי, מי היא **האורחת** שלנו ומה יש לה לומר לנו על אתגרי השעה.

הרב חושב עליכם הרבה - על כולם, ובפרט על תינוקות של בית רבן, שעל הבל פיהם מתקיים העולם - והשבוע הוא החליט להשתדל להקליט עבורכם שיעור יומי קצר. אי"ה שיעורים קצרים וטריים בקבצי סאונד ישלחו מדי יום אליכם למייל ולוואטסאפ, ניתן להאזין גם בפנימיפון שלנו במספר 079-9211452 או במספר 02-5434297 [המספר פתוח לניידים כשרים] - מומלץ!

שבת שלום ומבורך, המערכת

לקבלת השיעורים במייל ולהצטרפות לצוות המפיצים: itiel@pnimi.org.il

עריכה: אביב מויאל | **עיצוב:** דעה | **אביחיל** | **מערכת:** הרב יוסי פלאי, בעז יעקבי ואיתיאל גלעדי

להיות לבד ביחד

אלה, חז"ל מלמדים כי "יפה תפלת החולה מתפלת אחרים עליו" – "לב יודע מרת נפשו", ורק הוא לבדו מרגיש את עומק כאבו. נקודת הצער הפנימית של "קצירי ומריעי", חולים תשי-כח, מתבטאת ב"תפלה קצרה" – אנחה אחת של תפלה המביעה יותר מכל אריכות התפלה 'מסביב' של הסובבים אותו. אכן, בזמן שכל אחד נמצא לבד ניתן להעמיק בנקודת הבדידות ולהגיע להזדהות מלאה עם הזולת. כשם שמשנה רבינו מזדהה עם מרים בבדידותה – ומרגיש בעצמו "ויאכל חצי בשרו" – כך בתפלות בימים אלו, גם אם הן ביחיד, ניתן וצריך לחשוף את היחידה שבנפש ולהזדהות לחלוטין עם כל החולים.

שלישית, החיבור האמיתי בינינו תלוי הרבה פעמים דווקא בהתבודדות מן החוץ והתכנסות פנימה. בחיצוניות יש הפרדות רבות בין בני האדם אך בפנימיות כולנו מאוחדים – הגופים מחולקים, החיצוניות שונה, אך בנפש שרשנו אחד. בזמנים של התכנסות בחדרי הבית הפנימיים אפשר להגביר את הלכידות המשפחתית הקיימת, וגם לשאוף להקמת עוד בתים בישראל – דווקא ההתעמקות בבדידות הקיומית חושפת את שרש הנשמה, את ה"אין מזל לישראל", ועוזרת למצוא את בן-בת המזל המשותף (ובסגנון פשוט יותר: ההתכנסות פנימה, אל הבדידות הקיומית, מזכירה את הצורך ב'ביחד', עוזרת להתמקד בעיקר ולהשתחרר מעכבות של טפל, וכך מקרבת את הקמת הבית בישראל).

נמצאים בבידוד? כולנו לבד ביחד!

מאות חולים מאושפזים בבידוד, עשרות ואולי מאות אלפי אנשים שיש חשש שנחשפו לגנף נמצאים בבידוד וגם מכל שאר האזרחים מבקשים להסתגר לבד בבית עד כמה שניתן ולשמור על 'ריחוק חברתי'. בתורה המצוה הוא שיושב בדד, וחז"ל מסבירים כי עליו להתבונן בכך שבדיבוריו השליליים גרם לפירור המרקם החברתי – הפרדה בין אדם לחברו ובין איש לאשתו – ולשוב על כך בתשובה, עד שיוכל לחזור למשפחתו ולפתוח שוב את פיו בדיבורים טובים, מלכדים ומחברים. כמובן, זהו לקח אחד חשוב – לכלל ולפרט – בימים אלה (אחרי שלש מערכות בחירות).

אכן, כלל יסוד בחסידות הוא שכל ירידה היא "ירידה צורך עליה". ובעומק, העליה נמצאת כבר בתוך הירידה. יש להתבונן כיצד נמצא חיבור עמוק יותר גם בתוך הבדידות והריחוק: ראשית, חשוב לזכור כי הבידוד נועד לשמירה על הזולת (למבודד שכבר נדבק, בודאות או בספק, הוא לא יעזור...) – הנכונות שלי לשנות את סדרי חיי ולעשות מאמץ גדול עבור הזולת היא כבר חיבור אליו מתוך אהבה. כידוע, החסיד מוגדר בזהירותו הגדולה מפגיעה בזולת ובנכונותו לגרום נזק לעצמו כדי להציל את הזולת מנזק. כלומר, מה שאולי נתפס כ'חומרה' של אדם בשמירה על עצמו – על ידי התבודדות וריחוק מזולתו – אינו אלא 'הידור חסיד' באהבת ישראל.

שנית, **הקורונה** מכוונת אותנו – בגימטריא – לתפלת "**רפא נא לה**", "תפלה קצרה" שצריכה להיות שגורה על לשוננו בימים

תיקון הקורונה

התוועדות פורים

קיצור מהלך השיעור

בסיום התוועדות ליל פורים התייחס הרב לנושא ה'חם' בימים הללו – נגיף הקורונה. כל הקורות בעולם הן סימנים ורמזים מבורא העולם, ועל אחת כמה וכמה שתופעה כלל-עולמית הנוגעת כמעט לכל אחד ואחת היא כתובת על הקיר שצריך לפענח. ככל שזו תהיה האמירה הרשמית של קובעי המדיניות – יהיה בכך משום סימן של גאולה. הרב עשה בשיעור 'פרצוף' של רמזי-קורונה, המלמדים במה עלינו להתחזק בימים אלה – אפיקי תשובה במודעות הפנימית וב"מעשה הוא העיקר". להקלת ההתבוננות, פזרנו את התובנות – שבדרך כלל מופיעות כ'בקיצור' בסוף – בסיום כל פסקה בשיעור.

ר"ל, לאן הגענו, רבני ישראל?! ודאי דווקא צריך לנשק את המזוזה – אולי זו העצה הטובה, "עצה טובה קא משמע לך". אפשר קודם לחטא את המזוזה (כאשר החיטוי הרוחני-האמיתי של המזוזה הוא לבדוק את המזוזה שתהיה כשרה כדת, וכמו שיתבאר) ואחר כך לנשק אותה... אבל העיקר צריך להדר במצוות ומעשים טובים. זו בדיוק הבעיה שלנו כאן בארץ, שלא יודעים לקרוא את הסימן על הקיר, "אשר קרך בדרך", יש סימנים על הקיר וצריך לדעת לקרוא אותם. איפה בתנ"ך יש כתובת על הקיר?

א. לקרוא את כתובת-הקורונה על הקיר

המלצות טובות של משרד הבריאות

מה הסימנים של עקבתא דמשיחא? יש כל מיני תופעות – יש שהן בגלוי טוב הנראה והנגלה ויש שלא בגלוי טוב הנראה והנגלה, כמו המחלה, הנגיף, שנקרא קורונה על שם הכתר. בכל אופן, גם הקורונה יכול לשמש סימן טוב – סימן של "כדת משה וישראל", קידושי הקב"ה לכנסת ישראל. מתי? אם יפתחו את החדשות וישמעו שמשרד הבריאות ממליץ לכולם לעשות תשובה. זהו כבר סימן של ימות המשיח.

גם הקורונה יכול לשמש סימן טוב – מתי? אם יפתחו את החדשות וישמעו שמשרד הבריאות ממליץ לכולם לעשות תשובה. זהו כבר סימן של ימות המשיח

הבעיה שלא אומרים זאת – לא משרד הבריאות ואפילו לא (כל) הרבנים. רבנים אומרים לא להתנשק, לא לנשק את המזוזה

נרשם ע"י איתיאל גלעדי. לא מוגה. ליל פורים תש"פ – רמת אביב.

פניו"ט). הכל רמזים. ראינו שחז"ל מכנים את ושתי חזירה – אשה הנוהגת בפריצות אך מפגינה סימן טהרה כשלא רוצה לבוא בכתר מלכות בלבד (כי נצטרעה). צריך לא להיות חזירה כמו שהיא היתה – לא להפגין את הסימן טהרה בזמן שאתה כולך טמא.

"שאינו צלוי כל צרכו – קוראו נא"

שמעתי אומרים שרש"י רמז ברוח קדשו לדבר הזה במלים 'קוראו נא'. איפה? כתוב "אל תאכלו ממנו נא" בקרבן פסח. על המלים "אל תאכלו ממנו נא" מפרש רש"י – "שאינו צלוי כל צרכו קוראו נא בלשון ערבי" (יש מי שגורס 'בלשון עברי', אבל כך כתוב אצלנו בחומשים) – כנראה רמז מובהק שהמחלה הזו תופסת "בלשון ערבי", אצל הערבים... שוב, יש אנשים שאמרו ש"קוראו נא" היינו רמז לקורונה. לא שמו לב שהמלה הראשונה בפירוש רש"י היא "שאינו". "קוראו נא" לא אותיות קורונה כמו שאומרים-כותבים כעת. **"קוראו נא"** עולה 364, **יד** פעמים **הוי'**, אבל **קורונה** (כמו שכותבים) עולה 367, המספר בו צריך להתבונן, והמלה הראשונה היא **"שאינו"**, בגימטריא 367, שני עדים.

מה הדבר מלמד אותנו? כל הרמזים כאן הם ההמלצות שמשרד הבריאות היה צריך לומר. דבר ראשון – להזהר מלאכול נא. נא הוא מאכל ליסטים^ט, שלא צלוי כל צורכו. יש חי, נא ומבשל^י (כמו שכתוב בהמשך הפסוק

אצל בלשאצר^ב, כשעשה משתה והוציא את כלי המקדש. יד יצאה וכתבה שם על הקיר **"מנא מנא תקל ופרסין"**^ג (בגימטריא **"שמע ישראל הוי' אלהינו הוי' אחד"**)^ד ודניאל פירש לו את משמעותה. יש סימנים על הקיר וצריך לדעת לקרוא אותם. הכל סימנים מה', כתורת הבעש"ט, וצריך לדעת לקרוא אותם – לעשות תשובה. אם היינו אומרים כך – היינו מופת לעולם, אור לגויים, דווקא במצב של היום.

קורונה – קרני ושתי

שוב, למה קוראים לנגיף קורונה? כתר בלטינית, לשון קרן. אחת המלים שלקוחות מלשה"ק בבירור. למה? כאשר מסתכלים במיקרוסקופ הוא דומה לכתר – לכן נתנו את השם הזה. ודאי מכוון ובא ללמד שיש כאן איזה פגם בכתר – אמונה, תענוג, רצון – וצריך לתקן אותו. הכתר שייך לפורים לכן לא דברנו על הענין עד כה – וכעת לכבוד פורים נדבר עליו, כמה סימנים על הקיר.

אמרנו (בתחלת ההתוועדות) שהקורונה היא גם קרני ושתי המלכה וגם כתר מלכות. יש ג"פ "כתר מלכות" במגלה, אצל ושתי^ה, אסתר^ו ומרדכי^ז. ה"כתר מלכות" הלא טוב הוא הראשון, אצל ושתי – אחשוורוש אומר שתבוא בכתר מלכות, אך ה' הכה אותה בצרעת וכתוב שגם צמחה לה קרן^ח (הלעומת-זה של קרני אור של משה רבינו – "קרן עור

ט שמות לד, כט.

י שמות יב, ט.

יא ראה מנחות נז, א וברש"י שם.

יב **חי נא מבשל** = **אמת**, **אהיה** פעמים **אהיה**. ראשי התבות **חנם** = 98, הרבוע הכפול של 7, שאר האותיות = 343, 7 בחזקת 3. בסיס הסדרה היוצאת משלשת המצבים הוא רפח (הרבוע הכפול של 12), סוד רפח ניצוצין קדישין שנפלו בשבירת הכלים דתהו ואותם עלינו לתקן ולהעלות לשרשם בקדושה (בעבודת תיקון והעלאת המאכל).

ב דניאל פ"ה.

ג שם פסוק כה.

ד דברים ו, ד.

ה אסתר א, יא.

ו שם ב, י.

ז שם ו, ח.

ח מגילה יב, ב.

שאינה מצויה". אמרנו שיש ברוח שאינה מצויה דברים לא טובים, אבל יש גם דברים הכי טוב. רוח שאינה מצויה היא חיה-יחידה, גילויים של משיח. נפש-רוח-נשמה הם "רוח מצויה" וחיה-יחידה "רוח שאינה מצויה". כנראה שהעברת הנגיף הזה לכל היבשות שעל פני הארץ היא על ידי "רוח שאינה מצויה" (בלעומת-זה – כאשר קליפת עמלק מתפשטת ב-127 מדינות אחשוורוש מקבלים 367, קורונה).

הרוח שאינה מצויה עושה "נגף ורפוא"^{טו}, נגיף לשון נגוף – "נגף" למצרים 'ורפוא' לישראל"^{טז}. אם כן, זו ההכנה "למסמך גאולה לגאולה"^{יז}, לגאולת פסח שהיא קודם כל עשר מכות. כל מכה בעשר המכות שמשה חדש. החדש מפורים עד פסח, ה"מסמך גאולה לגאולה", הוא כנגד "אישון חשך" (כדלקמן) – הזמן של מכת חשך, החדש האחרון שלפני מכת בכורות ויציאת מצרים. גם שם, "ולכל בני ישראל היה אור

במושבתם"^{יח}. בכל המכות היתה אפליה, "ונפלינו"^{יט} – הם נופלים למטה ואנחנו נופלים למעלה (כפי שדובר בחלקה הראשון של ההתוועדות). אפשר לומר שהדבר הכי מודגש במכת חשך, שבעת ובעונה אחת, באותו מקום, באותו בית – חשך למצרים

**צריך לא לאכול
נא – לא לאכול
בתאוה בהמית,
לא לאכול כמו
בהמות. בקיצור,
לא להיות שקוע
בהנאות העולם
הזה. זו המלצה
ראשונה של משרד
הבריאות**

"אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים") – שלשה מצבים: חי אינו מבושל כלל; נא מבושל קצת, אך לא כל צרכו ומבושל הוא כל צרכו. חי-נא-מבושל הם כנגד נקודה-קו-שטח (נקודה-ספירה-פרצוף) – כאשר סכנת השבירה היא דווקא בשלב האמצעי, כידוע^י. צריך להזהר מלאכול נא. איך המחלה הזו התחילה? מגוים בסין שאוכלים אבר מן החי, אוכלים חי ונא (במקורותינו ארץ סין נקראת "חינא" – חי נא!).

מה הרמז אומר לנו? שצריך לא לאכול נא – לא לאכול בתאוה בהמית, לא לאכול כמו בהמות. בקיצור, לא להיות שקוע בהנאות העולם הזה. זו המלצה ראשונה של משרד הבריאות.

◀ בעבודה הפנימית: אכילת מאכל נא (או חי) נובעת מאי-יכולת לדחות סיפוקים ושקיעה בתאוות העולם הזה – עלינו להתגבר על השקיעה בהנאות העולם הזה ולעצור את הדחפים האימופולסיביים. למעשה (הפעם) המלצה

מעשית של שירותי הבריאות...): בישול מלא מחסל את הנגיפים שבמאכל. ▶

מגפה עולמית – "רוח שאינה מצויה"

אמרנו ש"קורא נא" שוה 364 אבל קורונה שוה 367, וביחד עולה 731, "כי תשא", שם הפרשה. היה לנו שיעור לפני כמה ימים" בו הוזכר המספר הזה, ששוה "רוח שאינה מצויה". כל הנגיף הזה, הוא בחינת "רוח

יג ראה באורך מלכות ישראל ח"א במאמר "נקודה, קו, שטח".

יד ה' אדר תש"פ.

טו ישעיה יט, כב.
טז זר ח"ב לו, א.
יז מגילה ו, ב.
יח שמות י, כג.
יט שם לג, טז.

לכפוף ולתקן את הרצון שלנו כרצון ה' –
 הוספה בלימוד הלכה ובקיומה בקבלת עול. ▶

חכמה: שכל טוב (חן ברבוע)

367 בגימטריא "שכל טוב"^{כח}. קורונה היינו אותיות קרן, שעולה שכל, ועוד ווה שעולה טוב. דבר פשוט, וכתוב בתניא^כ שהחכמה היא עצם השכל, שמשכיל כל דבר. "שכל טוב" הוא שכל של תורה, כי "אין טוב אלא תורה"^{כז}. כתוב שיש "חכמים המה להרע"^{כח}, מי שמשתמש בשכל שלו לעשות דברים רעים, ויש מי שמשתמש בשכל שלו רק לעשות דברים טובים.

עם איזו עוד מלה הולך הביטוי "שכל טוב"? "חן ושכל טוב"^{כט}, "שכל טוב יתן חן"^ל. אמרנו שבמספר סדורי מרדכי שוה חן (58) ואסתר שוה חן וכל הסדרות שראינו הן סדרות חן. כמה שוה חן ברבוע? 3364. נעשה אותו תרגיל, נחזיר אלפים לאחדות, ואז שוה שוב 367. "תשאות חן חן לה"^{לא} – "חן חן" הוא חן ברבוע, שהוא גם כפל-זיווג חן-מרדכי וכן-אסתר. כשאני מזווג אותם אני מקבל קורונה, "זה לעמת זה"^{לב}. יש במגלה הרבה חן – אסתר גם מוצאת חן^{לז} וגם נושאת חן^{לז}, שתי הבחינות^{לה}. נשים זאת בחכמה. גם חן שייך לחכמה – חכמה נסתרה, כידוע ליודעי חן.

ואור ליהודים, "ליהודים היתה אורה"^ל. אפשר לומר ש"ליהודים היתה אורה" בפורים רומז למכת חשך, שליהודים היתה אורה ולהם היה "אישון חשך". [חשך בעינים]. חשך בעינים, חשך במצח^{לא}, חשך בפה^{לב} וחשך בכל מקום.

ב. פרצוף הרמזים

נעשה עכשיו בקיצור, לסיום, פרצוף של גימטריאות לפי הספירות של המספר 367. נתבונן לפי סדר הספירות:

כתר: כתר במספר קדמי

כתר במספר קדמי (כל האותיות מ-א עד האות) – כ = 75, ת = 1495, ר = 795 – עולה 2365. יש סוד "איכה ירדף אחד אלף"^{לז}, 'חזרת הגלגל', ואז 2000 שוים 2, וסה"כ עולה 367, קורונה. רמז פשוט שכתר שוה למספר הזה – צריך לתקן את הכתר: שלא יהיו ספקות באמונה – מחית עמלק; שהתענוג יהיה תענוג אלוהי, ולא תענוג מהעולם הזה, תענוגי אנוש; ושהרצון יהיה "עשה רצונך כרצוני"^מ, רצון ה', הרצון של התורה.

◀ יש לתקן את כחות העל-מודע:

לחזק את האמונה ולמחות בה ספקות על ידי לימוד ענייני אמונה (אפשר לחזור לשיעורי "אמונה ובטחון"...) ודיבורי אמונה – "האמנתי כי אדבר".

למעט בתענוגי עולם הזה ולחזק את כח התענוג הקדוש – ענג-שבת, ניגונים קדושים, תענוג בלימוד תורה ובהטבה לזולת וכו' וכו'.

כ אסתר ח, טז.

כא המצח הוא בטוי לעזות, עזות מצח. בעזות יש "נגף ורפוא" – "עז פנים לגיהנם" ו"היו עז כנמר" (אבות פ"ה מ"כ והוראה בתחלת השו"ע ש"לא יבוש מפני המלעיגים"). נמר עז עולה קורונה (וראה בהרחבה בהתועדות סעודת פורים)!

כב ראה התועדות יום הפורים.

כג דברים לב, ל.

כד אבות פ"ב מ"ד.

כה תהלים קיא, י ועוד.

כו פ"ג.

כז אבות פ"ו מ"ג; ברכות ה, א.

כח ירמיה ד, כב.

כט משלי ג, א.

ל שם יג, טו.

לא זכריה ד, ז.

לב קהלת ז, יד.

לג ראה אסתר ה, ח; ז, ג; ח, ה.

לד שם ב, טו.

לה על ההבדל ראה באורך בספר מחול הכרמים ובכ"ד.

בתניא^מ. ברכת יששכר היא **"וירא מנחה כי טוב"**^{מא}, ששוה **קורונה**.

מנוחה היא "מנוחה לחיי העולמים"^{מב}, שכר עולם הבא. יש שלשה תרגומים לתורה, שכל אחד מתרגם אחרת את הפסוק. אונקלוס, כמו רש"י, מתרגם שהולך על נחלתו בארץ ישראל. תרגום יונתן מתרגם שהולך על עולם הבא – ראה את העולם הבא. רבי נחמן אומר^{מג} שדבר ראשון בבקר צריך לזכור את העולם הבא. זכירת העולם הבא היא הזדהות עם יששכר – דבר ראשון על הבקר "וירא מנחה כי טוב", ולאור זאת לתכנן את כל סדר היום שלך.

תרגום ירושלמי, שלפעמים קצת אחרת מתרגום יונתן, מתרגם כאן "וירא מנחה" כמו "כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה"^{מד} – המנוחה זה בית המקדש^{מה}. כמו שאמרנו (בחלקו הראשון של השיעור) שיש אחד שעל המצח שלו כתוב 'אתה', יש אחד שכל הזמן רואה את בית המקדש – את תכלית היעוד של ביאת המשיח.

מה משיח צריך לעשות?

להחזיר את עם ישראל (גם הצדיקים) בתשובה, למחות את זכר עמלק ולבנות את בית המקדש במקומו. אחר כך יש עוד שני שלבים, שיחסית באים בדרך ממילא, כנגד

מה הרמז אומר לי? שבשביל להתחסן ולהמתיק את המחלה הזו צריך "שכל טוב" – ללמוד חסידות, וללמוד זאת למעשה, להתנהג בחסידות, להיות טוב, "טוב לשמים וטוב לבריות"^{לו}.

◀ "שכל טוב" הוא חשיבה חיובית מעמיקה המוצאת את ה'חן' שבכל דבר ואת היכולת לעשות טוב בכל מצב – נחשוב טוב על המציאות כולה ונעמיק לראות את החן והטוב שבזולת וכיצד ביכולתנו להיטיב עמו. לימוד מעמיק של חסידות מסייע לתיקון השכל והפיכתו ל"שכל טוב". ▶

בינה: "וירא מנחה כי טוב"

בבינה יש ביטוי בתורה שנגמר במלה **"טוב"**, והמלים קודם שוות **"שכל"** – לכן הוא ראוי להיות בת-זוג של **"שכל טוב"**. בברכת יעקב אבינו לשבט יששכר, התלמיד חכם של השבטים. יששכר הוא ישישכר, תיקון ענין הפרס – מי שעובד ה' על מנת לקבל פרס – אך יש שכר טוב, עולם הבא, "יפה שעה אחת של

קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה" שהולך יחד עם "יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים מכל חיי העולם הבא"^{לז}. יש-שכר ללאה אמנו שיצאה לתבוע בפה את יעקב כי רצתה הרבה ילדים^{לח}, השכר של כל אשה-אמא הוא הרבה ילדים. "שכר מצוה מצוה"^{לט} היינו המצוה עצמה, כמו שכתוב

בשביל להתחסן ולהמתיק את המחלה הזו צריך "שכל טוב" – ללמוד חסידות, וללמוד זאת למעשה, להתנהג בחסידות, להיות טוב, "טוב לשמים וטוב לבריות"

מ פל"ז ופל"ט. וראה גם בשל"ה תולדות אדם, בית חכמה, אות קפו.

מא בראשית מט, טו.

מב ראה תמיד פ"ז מ"ד.

מג לקו"מ נד.

מד דברים יב, ט.

מה זבחים קיט, א (הובא ברש"י עה"פ). ובכ"מ.

לו קידושין מ, א; ילקו"ש שמות רמז רצח.

לז אבות פ"ד מ"ז.

לח ראה ברד"ק ובספורנו על בראשית ל, טז. ובכ"מ.

לט אבות פ"ד מ"ב.

שחז"ל אומרים), זבולון אחיו מוציא אותו ידי חובה^{יב}. הוא רואה שהכי טוב לשבת וללמוד תורה, לא לצאת – בידוד מרצון, "וירא מנחה כי טוב", "הן עם לבדד ישכן"^{יג}. זו הבינה כאן, "יודעי בינה לעתים"^{יד} – מבין דבר מתוך דבר, "וירא מנוחה כי טוב".

יש פירוש מאד יפה בזהר^ה: "וירא מנחה כי טוב" היינו התורה שבכתב "ואת הארץ כי נעמה" התורה שבעל פה. לפי זה, בפרט כנגד המחלה הזו – "וירא מנחה כי טוב" – התיקון הוא לקרוא הרבה תנ"ך. [אפשר תוך ארבעה עשר ימי הבידוד לגמור לקרוא את כל התנ"ך]. מגמה יפה, אפשר.

◀ כעת הזמן להשתחרר מהלחץ ולהכנס למצב של מנוחה. תתבונן ביעד הטוב – נחלה בארץ ישראל, חלק לעולם הבא ובית המקדש – ותרגע... ומה ביתנים? נותנים לך זמן להתבודד וללמוד תורה – הכי טוב! למעשה, מומלץ להוסיף בלימוד תורה שבכתב. ▶

הוא רואה שהכי טוב לשבת וללמוד תורה, לא לצאת – בידוד מרצון, "וירא מנחה כי טוב", "הן עם לבדד ישכן"

דעת: "זכור" ו"שמור" זך-שם

בדעת יש רמז יותר מתוחכם, אפשר לומר. כתוב "אחת דבר אלהים שנים זו שמעתי כי עז לאלהים"^{טו}, "זכור" ו"שמור" בדבור אחד נאמרו^{טז}. כתוב שהדעת היא דבור אחד, אבל היא מתחלקת לשנים, ה חסדים ו-ה גבורות,

חיה-יחידה – קיבוץ גלויות ו"אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרוא כלם בשם הוי' לעבדו שכם אחד"^{טז}. אבל שלשת הדברים שבעשיתם הוא נעשה "משיח ודאי", לפי הרמב"ם^{טז}, הם שלשת אלה כנגד הנר"ג שלו – השלישי הוא בית המקדש. מי שכל מחשבתו ומגמת פניו היא המקדש, הוא פירוש הירושלמי ל"וירא מנחה כי טוב".

אפשר לומר ששלשת הפירושים הם חש-מל-מל. חש את הנחלה בארץ, ההבדלה היא העולם הבא וההמתקה היא בית המקדש בעולם הזה – "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"^{טח}, "בתוך הלב של כל אחד ואחד"^{טט}.

בכל אופן, "וירא מנחה כי טוב". גם ישוב הארץ. על פי פשט, המפרשים^י מסבירים שיששכר הוא אחד שמתחמק מגיוס – הוא ישיבה-בוהער שעושה את כל המאמצים לא להתגייס לצבא. זהו פשט. אם רוצים מקור בתורה להשתמטות מגיוס – המקור הוא יששכר. מה הכוונה

שהוא מתחמק? אם יש מלחמת מצוה – הוא יצא, לפי פסק הרמב"ם^{יא}. אבל הוא יודע ש'תורה איז די בעסטע סחורה', התורה היא הסחורה הכי טובה, ומי שלומד תורה יש לו חיי מנוחה – הוא לא צריך מלחמות בשביל להתפרנס (מלחמה היא גם להתפרנס, כמו

מו צפניה ג, ט.

מז הלכות מלכים פ"א ה"ד.

מח שמות כה, ח.

מט אלשיך עה"ת שמות לא, יג; ראשית חכמה שער האהבה פ"ו אות יט; מאמר 'באתי לגני' ה'ש"ת וביאוריו.

נ ראה לדוגמה אבן עזרא ורבינו בחיי עה"פ.

נא בהלכות מלכים ומלחמותיהם פ"ז ה"ד. וראה גם בשיעור ליל פורים תשנ"ו.

נב ראה בבראשית רבה צט, ט. ובכ"מ.

נג במדבר כג, ט.

נד דבה"א יב, לג.

נה ח"א רמב, ב.

נו תהלים סב, יב.

נז ר"ה כז, א.

ב"בשלח"^{טו} וגם ב"כי תצא"^{טז} (רק שב"בשלח" אומרים קודם בסגול ואז בצירה וב"כי תצא" הפוך). בשני הפסוקים כתוב שצריך למחותו "מתחת השמים"^{טז}. "תחת השמים" היינו עבודה בחיצוניות, אבל למי שנמצא מעל השמים – ולבו נמשך אחרי הפנים בדרך ממילא, לא המשכה דרך מיצר הגרון – אין עסק עם עמלק או "זכר עמלק" בכלל^{טז}, פטור ומחוסן לגמרי. היום אמרו לי שבכלל יהודים מחוסנים מהקורונה. למה? כי אנחנו מעל השמים בעצם.]

בידוד שבתי

מה הפסוק המובהק של בידוד בזמן מגפה? מהפסוק "לך עמי בא בחדריך וסגר דלתך בעדך חבי כמעט רגע עד יעבור זעם"^{טז} (ומפסוקים נוספים) לומדים חז"ל "דבר בעיר – כנס רגליך"^{טז}. והנה, גם "עמי בא בחדריך" עולה 367. חדרי הלב, אליהם יש לבוא, הם סוד חסד-דין-

רחמים (עיקר מדות הלב), המתמלאים על ידי

ההסתגרות בחדר – כשמירה מהמגפה שבחוץ – יחד עם מילוי חדרי הלב בדעת שייכות באופן מובהק לשבת: ההתכנסות והשמירה בשבת בתוך התחום הן צד ה"שמור" והעיסוק בהתבוננות ומילוי הלב הם צד ה"זכור"

צד זכרי וצד נקבי, "זכור" ו"שמור". בשתי המלים האלה יש שתי אותיות זהות, **ור** – הן חרוז – וההבדל ביניהן הוא **זכ-שמ, שם-זך**, שעולה 367. **זך** הוא זכר, לשון "זכור", עטרא דחסדים של הדעת, וה-**שם** הוא העטרא דגבורות, "שמור" לנוקבא^{נב}, של הדעת – והם בעצם אחד, "אחת דבר אלהים".

[הזוג **זך-שם** רמוז, חוץ מ"זכור" ו"שמור" בדבור אחד נאמרו, בלשון תחלת פרשת תצוה (שהיתה שבת "זכור" השנה) – "שמן זית **זך**"^{טז}. הפסוק אומר "טוב שם משמן טוב"^{טז}, עיקר השמן הוא השם, ו"שמן זית **זך**" מתחיל **שם** וגמרי **זך** – בפירוש שתי הבחינות. אכן, הסברנו ש"זכור" הוא עטרא דחסדים שבדעת ו"שמור" הוא עטרא דגבורות, "שמור" לנוקבא, אבל שמן הוא חכמה וזך לשון זכך ששייך לבינה (כלל גדול אצלנו^{טז} שבטול וזכך בחכמה ובינה, אור וגוף, "חיה" ו"גרמוה"^{טז}). אם כן, ב"שמן

זית **זך**" לכאורה השמן-שם הוא הזכר וזך הוא הנקבה (אף שהוא תחלת זכור) – התכללות ו"אחליפו דוכתייהו"^{טז}.

שאר האותיות ב"שמן זית **זך**" עולות 467, שבפורים היינו "**זכר עמלק**" שמופיע גם

נח זהר ח"א מח, ב.

נט שמות כז, כ.

ס קהלת ז, א.

סא מעין גנים ח"א מאמר "כיונים אל ארבותיהם" פ"ב.

סב ע"פ הקדמת תקו"ז ג, ב.

סג ראה זהר ח"א פז, א.

טז שמות יז, יד.

טז דברים כה, יט.

טז הביטוי "מתחת השמים" מופיע בתורה 7 פעמים, 2 פעמים בעמלק ועוד 5 פעמים, חלוקת **ז-הב** כנודע. "מתחת השמים" רומז לאותיות ש'מתחת' לאותיות **שמים** לפי סדר האלף-בית – **תנכ** – 520 וביחד עם **שמים** = 910 ופעמיים אצל עמלק = 1820, **סוד** פעמים **הוי**, וד"ל.

טז ראה התוועדות סעודת הפורים ש"ז בלימוד ד"ה "זכור תש"מ.

טז ישעיה כו, כ.

טז ב"ק ס, ב.

הדעת – "ובדעת חדרים ימלאו".

◀ הבידוד הוא מצב שבתי – תוך כדי "שמור" שהוא דורש מאתנו נוסף גם ב"זכור", במילוי תוכן פנימי, ובמחית "זכר עמלק" שמנסה להשכיח לרגע את אהבת ה' ורצונו ולזרוע תחושות זעם ופירוד. למעשה, יש גם להוסיף בלימוד הלכות שבת ולהדר בקיומן. ▶

חסד: "כן צדקה לחיים"

יש פסוק יפה במשלי, שמדגיש שעיקר הישועה במצות צדקה, "אני מדבר בצדקה רב להושיע"^{טח} – "כן צדקה לחיים"^{טט}, בגימטריא קורונה. הדבר הראשון, המלצה מובהקת, שכל הצבור יחדו להרבות בצדקה עד שהדבר הזה יעבור (וכמו שכתוב "שמש צדקה ומרפא בכנפיה"^פ). גם אחר כך צריך לתת צדקה, אבל עכשיו – שיש סבה מיוחדת להרבות זכויות – הזכות העיקרית היא להרבות צדקה (כולל בחלוקת הסכום לריבוי תנינות קטנות במשך היום"^{סו}).

המפרשים^{פא} מסבירים ש"כן" כאן פירושו "אמת", כמו ב"כן בנות צלפחד דברת"^{פב} – "כן צדקה לחיים", אין אמת כמו האמת הזו, שהצדקה היא המביאה חיים ושומרת על החיים. פסוק אחר שכולם מכירים הוא "צדקה תציל ממות"^{פג} – כמו שיש הלאו, "צדקה תציל ממות", יש את הכן, "כן צדקה לחיים".

עח ישעיה סג, א (הוזכר ונתבאר בחלקו הראשון של השיעור).
עט משלי יא, יט.

פ מלאכי ג, כ (הוזכר ונתבאר בחלקו הראשון של השיעור).
פא ראה במדור מענות ותשובות בגליון זה, על בסיס תשובת הצ"צ שנדפסה במאמרו של ר"י מונדשיין ע"ה – "סגולות והנהגות לשעת מגיפה ר"ל מאדמו"ר בעל התניא וצאצאיו" (קובץ אור ישראל יח), ועיי"ש במכתב המהר"ל מקאפוסט שמזכיר את הפסוק "כן צדקה לחיים".

פב ראה למשל בפרש"י ומצודות עה"פ.

פג במדבר כז, יז.

פד משלי י, ב.

ההסתגרות בחדר – כשמירה מהמגפה שבחוץ – יחד עם מילוי חדרי הלב בדעת שייכות באופן מובהק לשבת: בשבת יש הסתגרות-התבודדות של האדם בתחומי רשות היחיד שלו ("שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השבת"^{עא}) וכינוס רגלים ("אם תשיב משבת רגלך עשות חפצך ביום קדש"^{עב}) תוך מילוי הלב בתוכן פנימי – "וקראת לשבת ענג". ההתכנסות והשמירה בשבת בתוך התחום הן צד ה"שמור" והעיסוק בהתבוננות ומילוי הלב הם צד ה"זכור".

גם מחית זכר עמלק הפורימית שייכת לכאן: עמלק הוא הדעת דקליפה, שרש וראשית כל שבע מדות הלב הרעות – "ראשית גוים עמלק"^{עג}. "חבי כמעט רגע" נועד להינצל מ"כי רגע באפו"^{עד} ולמחות את "ראשית גוים עמלק" (הגורם ל"זעמו רגע" של ה', הזמן בו מקלל בלעם^{עה}, חברו של עמלק^{עו} הקורא עליו "ראשית גוים עמלק") ואזי לזכות ל"חיים ברצונו" – "ישועת ה' כהרף עין" (שיעור ה'רגע')^{עז}.

ע משלי כד, ד.

עא שמות טז, כט.

עב ישעיה נח, יג.

עג במדבר כד, כ. ראה תו"א פה, ג ובכ"ד.

עד תהלים ל, ו.

עה ברכות ז, א (ובכ"ד):

אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל דעו כמה צדקות עשיתי עמכם שלא כעסתי בימי בלעם הרשע שאלמלי כעסתי לא נגשתי משובתיהם של ישראל שריד ופליט, והיינו דקאמר ליה בלעם בללק מה אקב לא קבה אל ומה אזעם לא זעם ה' מלמד שכל אותן הימים לא זעם. וכמה זעמו? רגע... ומנא לן דרגע רתח? שנאמר כי רגע באפו חיים ברצונו ואי בעית אימא מהבא חבי כמעט רגע עד יעבור זעם.

עו אסתר רבה ז, יג. זהר ח"ג קצד, א. ובכ"ד.

עז וראה בסעודת פורים ש"ז.

צדקה היא מדת החסד – לכן נשים בחסד. נורא מן הוא והלאה", כלומר מאז ומתמיד יכול להיות עוד, כמו יסוד, אבל בפשט היינו חסד.

"עם נורא" שוה קורונה. בסוף מאשימים את היהודים...

גם מזכים
את היהודים.
ביאת משיח
היא שמזכים
את היהודים
בכל הדברים
הטובים שקורים.
אבל הגוים
האנטישמים,
ימח שמם, כמו
המן הרשע –
מאשימים את
היהודים בכל
הדברים הלא-
טובים שקוראים
בעולם

◀ תודעת "כן צדקה לחיים" חשובה מאד בימים האלה – כשנגזר ריחוק חברתי, נזכור ונכוון שהבידוד נועד לשמור על זולתנו, יותר ממה שהוא נועד לשמור עלינו, ונפקח עין כיצד נוכל להיטיב עם הזולת בעזרה בפועל ובעזרה נפשית (ובימי קושי כלכלי – גם בצדקה כפשוטה). למעשה, כמובן, יש להרבות בצדקה (מומלץ לתת מטבע לצדקה כל שעה). ▶

גבורה: "עם נורא"

יש פסוק בישעיהו – "עם נורא מן הוא והלאה"^פ. הנביא קורא לעם ישראל "עם נורא". יש הרבה אנשים – גוים – שיפרשו זאת בצורה הפוכה, שאנחנו באמת עם נורא. "עם נורא" שוה קורונה. בסוף מאשימים את היהודים... גם מזכים את היהודים. ביאת משיח היא שמזכים

את היהודים בכל הדברים הטובים שקורים. אבל הגוים האנטישמים, ימח שמם, כמו המן הרשע – מאשימים את היהודים בכל הדברים הלא-טובים שקוראים בעולם.

שוב, העם שלנו הוא "עם נורא" – מה זאת אומרת? לא סתם "עם נורא" אלא "עם

הוא והלאה" – "מן הוא" אותיות אמונה^פ ("ואמונתך בלילות"^ט) – האמונה הפשוטה בעצמותו יתברך, "אמונתך", 'מאירה' בעיקר בלילה, בזמן הגלות הנמשלה ללילה)

פז ע"פ נדה לא, א.

פז מגילה יד, א.

פח ראה קיצורים וביאורים לד"ה "הרכבת" (נדפס במגיד מראשית אחרית) אות ב; סוד ה' ליראיו ש"א הערה ג. פט תהלים צב, ג.

פה ישעיה יח, ב ושם פסוק ח – "על פי שני עדים" אנחנו "עם נורא מן הוא והלאה".

רפא נא לה"צ¹³. "רפא נא לה" שוה קורונה. רואים שקשור לרפואת אשה, קשור לרפואת צרעת, וקשור ללשון הרע. לכן יש מצוה לזכור את מרים כל יום¹⁴, אחת הזכירות. כמו שיש מצוה לזכור את עמלק כל יום וכל הזמן, לא להסיח דעת, יש גם מצוה לזכור את מרים.

מה המיוחד בתפלה זו בחז"ל? היא נקראת "תפלה קצרה"¹⁵. יש תפלה באריכות, של חב"דניק, ויש תפלה קצרה – משה קצר מכמה טעמים, כמו שמסביר רש"י¹⁶. בחסידות¹⁷ מסבירים שתפלה קצרה פוגעת בעצמות (כרמזו ב"ויפגע במקום"¹⁸), לא דרך סדר השתלשלות. בשמו"ע יש כוונות, לפי ספירות – כאן פוגע בלי ספירות. "עד דלא ידע" – תפלה שמיד פוגעת בעצמותו יתברך, "רפא נא לה". תפלה קצרה מתפללים גם "בלכתך בדרך"¹⁹ (והיא סגולה נגד עמלק "אשר קרך בדרך"²⁰), וכמו שארז"ל "המתפלל בדרך מתפלל תפלה קצרה"²¹.

כתוב²² שצדיקים כשהולכים ברחוב כל הזמן אומרים תפלה קצרה (כך מסופר על רבי פינחס מקוריץ ועל רבי דוד מלעלוב ועוד). כאן אומרים לך לא לצאת לרחוב, אבל כאשר יוצאים לרחוב תוך כדי ההליכה ברחוב צריך כל הזמן להתפלל תפלה קצרה – "רפא נא לה", לעורר רחמים על עם ישראל וגם על כל העולם. רחמים הם תפארת. הרחמים על כל

"והלאה" בגימטריא בטול (האמונה היא פנימיות עתיק והבטול הוא פנימיות אבא – פנימיות אבא פנימיות עתיק"²³). נורא הוא יראה – לכן נשים בגבורה.

איזה קשר נוסף יש לפורים? איזו המלצה יש למשרד הבריאות למחלה זו? תפילין. "וראו כל עמי הארץ" – עמי הארץ שרואים אותנו, ולא מאשימים אותנו בקורונה – "כי שם הוי' נקרא עליך ויראו ממך"²⁴, שדורש רבי אליעזר "אלו תפילין שבראש"²⁵, "ויקרא' אלו תפילין"²⁶, ואז "כי נפל פחד היהודים עליהם"²⁷ וירצו להתחבר אלינו, להתייהד. אנחנו עם נורא, שמפילים את המורא באמצעות תפילין שבראש (לא על הראש אלא בראש, בתוך הראש²⁸), על כל עמי הארץ. לכן בגבורה.

◀ תפקידנו כ"עם נורא" לגלות לעצמנו ולעולם כולו כי כל המתחולל הוא מנפלאות ה', "הנורא עלילה על בני אדם", ולהפוך את הפחד הסתמי לבטול כלפיו וליראה חיובית מה' בלבד. למעשה, זו התבוננות מיוחדת לזמן הנחת תפילין – מצוה מיוחדת שיש בה שמירה תמיד, ובפרט בימים אלה. ▶

תפארת: "רפא נא לה"

כעת הרמזו הכי חשוב מהכל: עיקר הרפואה הוא רחמים. קוראים למחלה זו איזה סוג של צרעת (כדלקמן). כאשר מרים, אחותו הגדולה של משה רבינו, הצטרעה – כי דברה נגדו לשון הרע – הוא התפלל עליה "אל נא

צ לקו"ת נציבים מט, ד (ע"פ פ"ח שער קריאת שמע פט"ו). ראה הגהת הרנ"ש לאוצרות חיים שער עתיק פ"ד).

צא דברים כח, י.

צב ברכות ו, א.

צג מגילה טז, ב.

צד אסתר ח, יז.

צה דברי תורה (להרח"א שפירא ממונקאטש) מהדורה רביעאה אות כד בשם אדה"ז. מובא בתורת מנחם ח"ה עמ' 54. ובכ"מ.

צו במדבר יב, יג.

צז ספר חרדים מצוה עשה מן התורה ד, כד; של"ה, תורה שבכתב כי תצא, דרך חיים.

צח ראה ברכות לד, א.

צט עה"פ במדבר שם.

ק ראה אוה"ת במדבר ח"ג עמ' תב-תג ו-תו. ובכ"מ.

קא בראשית כח, יא.

קב דברים ו, ז.

קג שם כה, יח.

קד ברכות ג, א.

קה ראה התועדות ט"ו בשבט ע"א.

רפואת ה"נא"

ב"רפא נא לה" יש "נא"^{קט}, צריך לרפאות את ה"נא" (המצב התוהי, הלא מבושל כל צורכו), גם משהו מובהק. שני הימים של פורים – "פורים פורים" – רמזים אצלנו בחת"ת. מזל אדר הוא מזל דגים^ק, אז יש ענין מיוחד בקביעות השנה – ר"ח אדר בימים ג-ד ופורים בימי ג-ד, שני דגים. בחת"ת של

שני ימי פורים מלה עיקרית היא "נא" – "הודעני נא את דרכך"^{קיא} ו"הראני נא את כבודך"^{קיב}. "הודעני נא את דרכך" עדיין תחלת העבודה, אחוריים, לכן ה' נתן זאת למשה (בחינת "וראית את אחריי"^{קיד}, סדר ההנהגה). אבל "הראני נא" כבר התכלית, ועל כך נאמר "ופני לא יראו" – מתי כן? רק כשתגיע לשער הנון, משיח.

בהשגחה פרטית אנחנו עדיין בפרק קיח, הפרק של הרבי עד י"א ניסן, שהוא אולי הפרק הכי חשוב בתנ"ך של "נא" – "אנא הוי' הושיעה נא, אנא הוי' הצליחה נא"^{קיד}, צריך להושיע את ה"נא". ואחר כך להצליח את ה"נא". כופלים זאת, פעמים "אנא הוי' הושיעה נא" כנגד יה, פעם ראשונה

העולם הם קידוש ה' – שיבינו וידעו שהרפואה באה מכח התפלה הקצרה של ישראל.

קצרה בארמית לשון חולי – "קצירי" הם חולים, תפלה מתוך הזדהות עם החולה. תפלה ארוכה היא לשון רפואה, "ארוכה ורפואה". כאן זו רפואה, אבל כמו תפלת החולה עצמו שיפה מתפלת מישהו אחר^{קז} – תפלה קצרה. חולה לא מסוגל להתפלל באריכות, הוא חולה.

הוא רק יכול לצעוק לה' כמה מלים. ככה גם מי שבריא צריך להתפלל אם יש מגפה – תפלה קצרה כאילו גם הוא חולה, להזדהות עם החולי, ולצעוק לה' "רפא נא לה". שוב, זהו רמז של תפארת, של רחמים.

[מרים עצמה היתה בבידוד.] נכון, שמו אותה בבידוד. היא היתה ראויה להיות בבידוד ארבעה עשר ימים אך הסתפקו בשבעה ימים^{קיז}. לכן מכנים את המחלה הזו צרעת – זהו הפשט. הרי זו לא מחלת עור, אבל יודעים שבתורה צרעת היא בידוד – "בדד ישב מחוץ למחנה מושבו"^{קח}. בתורה זהו הסיפור של מרים, וזו התפלה של משה רבינו "רפא נא לה",

ששוה בדיוק קורונה. זה הרמז הכי מופלא מכל הרמזים.

תוך כדי ההליכה
ברחוב צריך כל
הזמן להתפלל
תפלה קצרה –
"רפא נא לה",
לעורר רחמים על
עם ישראל וגם
על כל העולם.
הרחמים על כל
העולם הם קידוש
ה' – שיבינו וידעו
שהרפואה באה
מכח התפלה
הקצרה של ישראל

קט יש "נא" לפני ואחרי "רפא" – "אל נא רפא נא לה", ב"פ "נא" = אמונה, שרש ומקור כח הרפואה – אמונה רפואה משלימים ל-400 כנודע.

קי מזל דגים = $134 = 2$ פעמים 67, בינה.

קיא שמות לג, יג.

קיב שם פסוק יח.

קיג שם פסוק כג.

קיד תהלים קיח, כה.

קו בראשית רבה נג, יד.

קז וכמו שפרש רש"י (במדבר יב, יד): "ואביה ירק ירק בפניה. ואם אביה הראה לה פנים וזעפות הלא תכלם שבעת ימים קל וחומר לשכינה י"ד יום אלא דיו לבא מן הדין להיות כנדון לפיכך אף בניזפתי חסגר שבעת ימים".

קח ויקרא יג, מו.

"רפא נא לה" שצריכה להיות שגורה על לשוננו. ▶

נצח: איש גם זו

מי היה הרבי של רבי עקיבא? נחום איש גם זו. **איש גם זו** שוה **קורונה** – קוראים לו נחום קורונה... מה פירוש איש גם זו? "גם זו לטובה"^{קטז}. מתי הוא אמר זאת? באיזה הקשר? כשהחליפו את האבנים הטובות בארגז שהיה מיועד למלך בעפר, ואז בבטחון מופרז אמר "גם זו לטובה". זו המשכה מפנימיות החכמה ("איזהו חכם הרואה את הנולד"^{קכח}) לספירת

הנצח – בטחון פעיל. לא בטחון סביל, שיהיה טוב, אלא בטחון פעיל – את הארגז עם העפר אני לוקח לקיסר, ואני יודע שהארגז הזה יותר טוב ויקר מכל האבנים הטובות שהיו קודם. תכלית הבטחון הפעיל היא נחום איש גם זו.

"איש" הוא גם לשון בעל – "איש גם זו" היינו בעל הבית על "גם זו לטובה".

מי שהוא בדרגת נחום **איש גם זו** גם (ובעיקר) בנוגע

לקורונה אומר (מתוך ראית האמת ממש) "גם זו לטובה"!

ידוע הרמז ש"**גם זו לטובה**" בגימטריא **גיהנם** ("גם [זו לטובה]" ראש וסוף **גיהנם**). בנפילת אפים למנהג ספרד אומרים פרק כה בתהלים, מפרקי התהלים המסודרים לפי סדר אותיות האלף-בית, אך חסרות שם שלש האותיות **ב-ו-ק** בגימטריא **גיהנם** כמבואר בספרים, ועל כך נאמר "והאומרו בכל יום אינו

כשאומרים שם הוי' מכוונים שם **עב** ופעם שניה שם **סג**. בשני ה"אנא הוי' הצליחה נא" מכוונים **מה-בן, וה**. הכל להושיע ולהצליח את ה"נא"^{קטז}.

י	עב	"אנא הוי' הושיעה נא"
ה	סג	"אנא הוי' הושיעה נא"
ו	מה	"אנא הוי' הצליחה נא"
ה	בן	"אנא הוי' הצליחה נא"

שוב, זהו הפרק של הרבי. אכן לא אומרים הלל בפורים, אבל השנה הזו מסיימים את ההלל (אומרים את הפרק האחרון של הלל) – מי שאומר את הפרק של הרבי – בפורים,

אומרים פרק קיח עם הפסוק "אנא הוי' הושיעה נא אנא הוי' הצליחה נא". הכל לתקן את הקוראו-נא. "רפא נא", "הודעני נא", "הראני נא", "אנא הוי' הושיעה נא, אנא הוי' הצליחה נא", הכל "נא"^{קטז}.

◀ דווקא בזמן של בידוד יש להרגיש את צרת הרבים והתפלה על הזולת צריכה להגיע מתוך רחמים והזדהות, כתפלתו על עצמו. כמובן, זהו

בדיוק הזמן להשמר ממה שמגדיל את הניתוק והניכור – היפך הרחמים – ולהקפיד בהלכות לשון הרע. את תחושת הבהילות של ה"נא" – שהרבה פעמים מוגברת על ידי הלחץ – יש להושיע ולהצליח בהפיכתה ל"תפלה קצרה" הפוגעת בעצמות ה' ופועלת ישועות, תפלת

קטו ב"פ **נא** = **אמונה** כנ"ל, ד"פ **נא** = **צדיק**, "וצדיק באמונתו יחיה" (משלי י, כה).

קטז "**אל נא רפא נא לה**" "הודעני נא את דרכך" "הראני נא את כבודך" "אנא הוי' הושיעה נא, אנא הוי' הצליחה נא" = 2856 = **אנה** פעמים **נא**! יש כאן 68, **חיים**, אותיות – הערך הממוצע של כל אות = 42, שם **מב** של בריאת העולמות והעלאת העולמות.

קיד תענית כא, א.
קיח תמיד לב, א.

הם פרצוף אבא-חכמה^{קכ}) היא רבקה^{קכ}. בה כתוב **"הנה רבקה"**^{קכח}, שוה 367.

הסיפור של שידוך יצחק ורבקה כתוב פעמיים, ושם כתוב פעמיים "והנה רבקה יצאת"^{קכט}, שיוצאת מבין הקליפות. אחר כך, "בתלת זימני הוי חזקה" – רבקה משום מה הולכת יחד עם המלה הנה (התגלות) – כתוב בלי ו, "הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אשה לבן אדניך כאשר דבר הוי". אחרי שלבן ובתואל מכריזים **"מהוי יצא הדבר"**^{קל} (בגימטריא **חשמל**, כידוע) הם אומרים "הנה רבקה... קח ולך".

יש עוד "קח ולך" בתנ"ך? ביטוי יפה. יש עוד אחד? יש עוד פעם אחת "קח ולך" בתנ"ך: פרעה אומר לאברהם – "הנה אשתך קח ולך"^{קלא}, כשהוא מחזיר את שרה שלקח. רואים שעל שתי האמהות הראשונות נאמר "קח ולך" – שרה לאברהם ורבקה ליצחק. שוב, רבקה היא תבונה בקבלה, כח הקליטה בנפש, אבל "עד הוד אתפשטת" – "איהי בהוד". לכן רמז זה בהוד. הקבלה זו רמוזה גם במלה המיוחדת "הנה" – **"הנה"** בגימטריא ד"פ **הוד** (הוד "פנים ואחור": **ה ה הוד הוד ד**).

מה המשמעות לגבי המחלה הזו? מה המלצת משרד הבריאות לפי הרמז של "הנה רבקה"? זהו זמן טוב לעסוק בשידוכים. "איהי בהוד" היינו סוד היעוד המשיחי "נקבה תסובב גבר"^{קלב} – היא מזהה ומודה לשידוך האמיתי, לה החוש בזה יותר מאשר

רואה פני גיהנם^{קכט}. נמצא שגם ביחס לקורונה סגולה לומר פרק כה בתהלים^{קכ}.

לעומת נחום איש גם זו רבי עקיבא היה אומר "כל דעביד רחמנא לטב עביד"^{קכא} – יחסית בטחון סביל. "בטחות חכמה"^{קכב}, שתי בחינות בטחון, פעיל וסביל, נצח והוד – זהו היחס בין הרב והתלמיד כאן. יחסית, רבי עקיבא הוא ההוד – לא מבין, לא הולך להביא עפר לקיסר, אבל אומר שמסתמא כל מה שה' עושה הוא לטובה. אם כן, את **איש גם זו** נשים בנצח. [גם חלק המילוי של **איש גם זו** – **אלף יוד שין גימל מם זין ואו** – שוה **איש גם זו**]. זה נקרא "תוכו כבדו". [רפואה-בטחון גם שוה אותו מספר]. יפה. בהכאה פרטית, **רפואה-בטחון** = 1424 – **אלף אורות למשיח בן דוד (כדת)**.

◀ ההכרה הפנימית ש"גם זו לטובה" גם ביחס למצב הנוכחי – שעל פניו נראה שלילי – מביאה באופן מעשי לפעולות טובות ואחראיות מתוך בטחון פעיל. ▶

הוד: "הנה רבקה"

כתוב "איהי בהוד"^{קכג}. מכל ה"איהי" – האשה – ה"איהי" המיוחדת ששייכת להוד, "בינה עד הוד אתפשטת"^{קכד}, היא רבקה אמנו^{קכה}. כל האמהות שייכות לבינה (פרצוף אמא), אבל האמא המיוחדת שבסוד התבונה (בכללות ישוּת, יצחק ורבקה, הם פרצוף אמא-בינה בעוד או"א עילאין, אברהם ושרה,

קכט אליה רבה או"ח קלא ובכ"ד.

קכ ראה גם במדור מענות ותשובות בגליון זה.

קכא ברכות ס, ב.

קכב איוב לח, לו.

קכג ע"ח שער הכללים פ"א. ובכ"מ.

קכד ע"פ הקדמת תקו"ז, ז, א.

קכה **רבקה** = **אשה** ע"ה. **רבקה** היא הנקודה האמצעית של **תריג = רבקה אשה**.

קכו לקו"ת (האריז"ל) פרשת תולדות.

קכז **רבקה-תבונה** = 770.

קכח בראשית כד, גא.

קכט שם פסוקים טו-מה.

קל שם פסוק ג.

קלא שם יב, יט. **"נקבה תסובב גבר"** = **ארץ ישראל**, אליה

עלתה רבקה להתחתן עם יצחק.

קלב ירמיה לא, כא.

הוא השחור שבעין, שדרכו רואים – דווקא באישון רואים. אני מסתכל על מישהו – מה אני רואה? איש קטן הפוך. אחר כך המח הופך עוד פעם – כל סוד "ונהפוך הוא" ^{קמא} של פורים הוא בעצם סוד הראיה ("ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהם" ^{קמב}), כמבואר אצלנו באריכות גדולה. היה פעם סמינר שלם אין הראיה פועלת. הראיה פועלת על ידי שני היפוכים – קודם החפצא, האדם האובייקטיבי, מתקטן ומתהפך באישון, ואחר כך כשמגיע למח שוב מתהפך, ובגברא שלי, בדמיון, חוזר לממדיו האמתיים. שלב הבניים, האין שבין יש ליש, הוא האישון שבתוך השחור שבעין.

איפה עוד משתמשים במלה אישון, חוץ מ"אישון עינו"? שאישון הוא איש קטן בעין הוא פירוש מיוחד של הרד"ק, לא הפשט של כולם ב"אישון בת עין". מה הפשט? איפה קשור בעוד הקשר? יש "אישון לילה" ^{קמג} ו"אישון חשך" בתנ"ך – "מקלל אביו ואמו ידעך נרו באישון חשך" ^{קמד}. לפי זה, המלצת משרד הבריאות היא להדר בכיבוד אב ואם. צריך להדר בכיבוד אב ואם – זו שמירה נגד המחלה הזו, כי כתוב ש"מקלל אביו ואמו ידעך נרו באישון חשך". בפשט, בימים אלה כיבוד אב ואם כולל את השמירה המיוחדת על הדור המבוגר מפני הדבקות. וגם כמצוה, ההבטחה המפורשת על כיבוד אב ואם היא אריכות ימים – "כבד את אביך ואת אמך

לגבר (כידוע ומבואר אצלנו ^{קלג}) – והוא החוש המיוחד של רבקה אמנו, שבגיל שלש אמרה בנחישות "אלך!", מתוך ודאות גמורה בשידוך המיועד לה. כל מי שצריך שידוך, בזכות הקורונה (כאשר הוא בבידוד וגם היא בבידוד, וכך מתעורר המזל המשותף שלהם, "אין מזל לישראל" ^{קלד}), וכמבואר במ"א ^{קלה} בסוד הבדידות הקיומית, גילוי שרש הנשמה) שיהיו שידוכים טובים לכולם.

◀ הבדידות הכפויה מסייעת לגלות את ה'אני'

האמתי – המזל של הנשמה –
ודווקא מתוך כך ניתן למצוא את השידוך האמתי. יושבים בבית? יש ריחוק חברתי? זהו הזמן להגביר את העיסוק בשידוכים. ▶

יסוד: אישון כיבוד אב ואם

כאן הרמז הוא מלה אחת. אמרנו שבפירוש רש"י "שאינו [צלוי כל צרכו]" שוה 367. מאותיות "שאינו" אפשר לעשות מלה אחת

פשוטה? **אישון**. אישון הוא איש קטן, ון בסוף מלה מקטין (כמו שמשון, שנקרא על שם קונו^{קלז}, "שמש [ונמגן] הוי" ^{קלז}). איפה כתוב אישון בתנ"ך? יש "יצרנהו כאישון עינו" ^{קלח} ו"כאישון בת עין" ^{קלט}. הרד"ק מסביר ^{קמ} שאישון

קלג ראה מחול הכרמים פ"ו (והנסמן שם בהערה א).
קלד בעש"ט עה"ת לך כו; ע"פ שבת קנו, א.
קלה ראה גם סוד ה' ליראיו שער "התבודדות".
קלו סוטה י, א.

קלז תהלים פד, יב.
קלח דברים לב, י.
קלט תהלים יז, ח.
קמ עה"פ בתהלים שם.

קמאסתר ט, א.
קמבשם פסוק כו.
קמג משלי ז, ט.
קמד שם כ, כ.

אמת – עד משלים ל-אמת^{קכ}. את אותיות **עד** מכוונים בקריאת שמע, **ע** רבתי של "שמע" ו-**ד** רבתי של "אחד". אם כן, אומר – עוד לפני שאר הגימטריאות – שסגולה נגד הנגיף היא לכוון בקריאת שמע, במיוחד לכוון את סוד אותיות **עד** ("עד הוי' בכס"^{קכג}). גם כוונה זו שייכת ליסוד, סוד "בטחו בהוי' עדי עד"^{קכד}.

כשמוציאים אותיות **עד** מ"**שמע... אחד**" נשארו אותיות **אשמח**^{קכ}. צריך להיות עד אמת, וכשאתה מעיד על אחדות הקב"ה אתה שמח. היום הכי שמח בשנה הוא פורים, עכשיו. עם **עד-אשמח** מבטלים את הרע או הופכים את הרע לטוב, "ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשנאיהם", את הנגיף הרע, שיהיה "נגף" למצרים 'ורפוא' לישראל" מכח העד אמת בקריאת שמע. אפשר לכוון זאת בקריאת

קנב הוסבר קודם, בסוד "**שמן זית זך**", שכאשר מוסיפים 3677 (**קורונה**) עוד 100 מקבלים 467 שהוא "**זכר עמלק**". 467 הוא גם מספר ראשוני, הראשוני ה-92 (**פחד**) שעולה ד"פ 23 (**חיה**). **עד** עולה ב"פ 37 (**יחידה**), זוג (חיה יחידה) הם סוד ה-**לם** של ה**לם**, המקיפים בנפש, הדור של מלכא משיחא כנ"ל).

והנה 367-74 (441) **אמת** כנ"ל ועוד 467-92 (559, חצי 1118, "**שמע ישראל הוי' אלהינו הוי' אחד**") = 1000, "האלף לך שלמה" (שה"ש ח, יב). 74 ועוד 92 = 166, מספר הפסוקים במגלת אסתר לדעת בעל הרוקח (כמנין "יעלזו **חסידים בכבוד**". תהלים קמט, ה). לפי המסורה שלנו מנין הפסוקים במגלה הוא 167, שוב מספר שנגמר 67 (עד 1000 יש 5 מספרים ראשוניים שנגמרים 67: 67 167 367 467 967 = 2035 = **הכל** פעמים **הבל** (= **הבל** כאשר **ב** עולה 2000). והם הראשוניים ה: 20 40 74 92 164 = 390 = 5 פעמים 78, ג"פ הוי' ב"ה, "**שמן** משחת קדש" (שמות ל, כה ו-לא).

הכל מתחיל מ-67, **בינה** כו' – "**ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם**" (שמות יז, ח) = 1340 = 20 פעמים 67 – 67 הוא המספר הראשוני ה-20 כנ"ל! ה"פ 67 = 335, "**פרה אדמה**" (במדבר יט, ב) = "**הפרים**" – "לקים את ימי הפרים האלה... קים את דברי הפרים האלה". אסתר ט, לא-לב).

קנב פיתוח הביטוי בסוד אחרים: **עד עד הוי' עד הוי' בכס** = **פורים**, ג פעמים **יבק**, הערך הממוצע של שלשת שלבי ההתפתחות!

קנב ישעיה כו, ד. ראה באורך לב לדעת מאמר "אמונה ובטחון" פ"ה.

קנה זהר ח"ג רלו, ב. ראה סידור עד דא"ח שער הק"ש עז, ג ובכ"מ בחסידות.

למען יארכון ימין^{קכה}. והנה, גם "**יארכון ימין**" בגימטריא 367.

נחזור: אישון חשך הוא לילה, וגם הפשט של אישון עין כי הוא שחור, לא איש קטן. בכל אופן, אישון הוא כן איש קטן. מיהו ה'איש קטן'? איזו ספירה? ספירת היסוד, ה"אבר קטן", ה"צדיק יסוד עולם"^{קכו} – הוא האיש הקטן הזה, שהוא מאיר מתוך החשך והוא ה"עמוד אחד" שעליו עומד כל העולם כולו, ה"מועט המחזיק את המרובה"^{קכז}.

עד-אשמח בקריאת שמע

הסוד של כיבוד הורים מחבר אותנו לעוד רמז: התיבות שלפני "יארכון ימין" (העולות 367) – "**כבד את אביך ואת אמך למען**" – עולות "**שמע ישראל הוי' אלהינו הוי' אחד**"^{קכח}. בקבלה, הכוונה העיקרית של קריאת שמע היא יחוד אבא ואמא עילאין – הסוד הפנימי של כיבוד אב ואם.

יש כאן עוד קשר לכוונות קריאת שמע: 367 הוא המספר הראשוני ה-74, ה-**עד** (כשמתחילים לספור את המספרים הראשוניים מ-1). נמצא רמז שיש איזה עדות ב**קורונה**, איזה "עד הוי' בכס"^{קכט} – עדות נגד רשעי אומות העולם ועדות בעד עם ישראל. כשמוסיפים את המיקום של הראשוניים, **עד** – שהוא גם **דע**, כמו "**דע** את אלהי אביך ועבדהו בלב שלם ובנפש חפצה"^{קכ} – ל-367, יוצא **אמת**, 21 ברבוע (סוד "**אהיה אשר אהיה**"^{קכא}).

המלה "**עד**" הולכת עם המלה "**אמת**", **עד**

קמהשמות כ, יב.

קמו משלי, כה.

קמז ראה ילקו"ש בראשית רמז ז; ויקרא רמז תקנ.

קמח דברים ו, ד.

קמטשמואל-א יב, ה.

קנ דברי הימים-א כח, ט.

קנא שמות ג, יד.

השמות האלה פנים ואחור, שומרת בטוח – אתה מחוסן לחלוטין. אז גם כן "וראו כל עמי הארץ", שהנה היהודים מחוסנים – בזכות המזוזה. זו כוונה מפורשת של קבלה, הפנים ואחור של השמות הקדושים במזוזה.

◀ השמירה האמתית על הבית – בו נמצאים בבידוד, ולעתים גם יוצאים ממנו – היא המזוזה, המזכירה לנו שהכל, פנים ואחור, מפנים ומבחוץ, בידי "הוי' אלהינו הוי'". למעשה, יש להדר במזוזות כשרות, ובמדה שהמזוזות לא נבדקו במהלך השנה האחרונה צריך למסור אותן לבדיקה. ▶

סיכום הפרצוף

נסכים את הרמזים, שהסברנו באריכות את הלימוד הפנימי מהם:

כתר

כתר במספר קדמי ב"חזרת הגלגל"

חכמה	בינה
"שכל טוב"	"וירא מנחה כי טוב"
דעת	
"זכור ושמור"	
"עמי בא בחדריך"	
חסד	גבורה
"כן צדקה לחיים"	"עם נורא"
תפארת	
"רפא נא לה"	
נצח	הוד
איש גם זו	"הנה רבקה"
יסוד	
שאינו-אישון	
"יארכון ימיו"	

מלכות

"הוי' אלהינו הוי'" – כוזו במוכסז כוזו

(שבמזוזה)

שמע בתפלה הקרובה.

◀ בזמני "אישון חשך", נקודות אין בין יש ליש בהן העולם מתערער, נחזק את אחיזתנו בשרשרת הדורות ובאמונתו בה' אחד על ידי הידור בכיבוד הורים וכוונה נכונה בקריאת שמע. ▶

מלכות: השמות הקדושים במזוזה

אחרון-אחרון חביב, והוא העיקר למעשה. מה הרבי היה אומר שצריך לעשות במצב כזה דבר ראשון? קודם הזכרנו תפילין. אם יש בעיה, מה דבר ראשון שצריך לעשות על פי תורה? מזוזות. **מזוזות** אותיות **זז-מות**^{קנו}. זו הוראה קבועה של הרבי, על פי חז"ל – ההמלצה הראשונה, גם משרד הבריאות וגם ראש הממשלה, וכולם צריכים לקחת את המיקרופון: 'חברה', דבר ראשון לבדוק מזוזות'. אם לא בדקת במשך השנה האחרונה – צריך לבדוק. בספירת מזוזה היא המלכות – **מזוזה** בגימטריא **א-דני**, שם המלכות. מזוזה היא שמירת הבית (וגם בצאתו מהבית החוצה) מחיצונים, מנגיפים שלא ידבקו בו – זו המלכות.

צריך לכך רמז. במזוזה כותבים מאחורי שלשת השמות ב"שמע ישראל הוי' אלהינו הוי' אחד" את השמות בחילוף אותיות, האות הבאה – **כוזו במוכסז כוזו**. רק **כוזו** עולה **הוי'** (**כו**) **אחד** (**זו**) – שם **הוי'** הופך להיות **"הוי' אחד"**. **במוכסז** עולה 135. יש פנים ואחור וצריך לשמור את שניהם – הפנים הם **"הוי' אלהינו הוי'"**, שוה 154, והאחור הוא 39-39. **כוזו** (**בריא**), סה"כ שוה **קורונה**. עבור מקובל, זהו הרמז העיקרי מכל הרמזים שאמרנו. לכן באמת עיקר הפשט הוא לבדוק מזוזות. ממנו גם נלמד שהמזוזה הכשרה, עם

קנו ראה תקו"ז תיקון י (כה, א) ו-כב (סו, א).

של "מעז יצא מתוק" הוא פורים, כי "חייב איניש לבסומי בפוריא" – "בסומי" לשון מתוק. שיהיה מתוק לכולם.

מתוק = 1058 = הרבוע הכפול של 23, ב"פ **תענוג**, פורים **עד דלא ידע** כנ"ל.

לחיים לחיים. ש"מעז יצא מתוק"קט. היום

קנז שופטים יד, יד. "ומעז יצא מתוק" = 770. **"מהאכל יצא מאכל** [ומעז יצא מתוק] = 288, הרבוע הכפול של זה, בירור **רפח** ניצוצין קדישין. ביחד, כל חידת שמשון ("שמש צדקה ומרפא בכנפיה" כנ"ל) – **"מהאכל יצא מאכל ומעז יצא**

בקיזור – תובנות ונקודות 'עבודה':

- הקורונה היא כתובת על הקיר – קריאה של ה' אלינו – וצריך לפענח אותה.
- ככל שנתייחס למגפה העולמית כקריאה אלקית ונפענח אותה עבור כולם – נקדש שם שמים ונהיה אור לגוים.
- מגפה עולמית היא "רוח שאינה מצויה" שטמון בה גילוי משיחי של "נגוף" למצרים ו'רפוא' לישראל".
- "נא" לשון הנאה – יש להזהר משקיעה בתאוות העולם הזה.
- תיקון הכתר: חיזוק האמונה, עילוי התענוג ובטול הרצון לה'.
- תיקון החכמה: לימוד חסידות אליבא דנפשיה, כדי להיות "טוב לשמים וטוב לבריות".
- תיקון הבינה: עיסוק בתורה (שבכתב) במנוחת הנפש.
- תיקון הדעת: הידור בשבת, התכנסות ("שמור") מלאת תוכן ("זכור").
- תיקון החסד: להרבות בצדקה!
- תיקון הגבורה: להיות "עם נורא" המגלה את ה' בעולם. הידור בתפילין.
- תיקון התפארת: תפלת "רפא נא לה" מתוך הזדהות עם החולה.
- תיקון הנצח: בטחון פעיל של "איש גם זו".
- תיקון ההוד: עיסוק בשידוכים.
- תיקון היסוד: כיבוד הורים וקריאת שמע בכוונה.
- תיקון המלכות: מבצע מזוזה.

רצוא ושוב לשבת

בפרשת כי תשא כתובה מצות השבת בסיום הציווי על מלאכת המשכן, ואילו בפרשת ויקהל כתובה מצות השבת לפני הציווי על מלאכת המשכן. מלאכת המשכן היא עבודת ששת ימי המעשה, ויש יחס כפול בין ימי החול לשבת קדש: מצד אחד ששת הימים מכינים לשבת, עליה מחול לשבת, ומצד שני השבת משפיעה-מברכת את ימי החול שאחריה. זהו הסדר משכן-שבת-שבת-משכן, "רצוא ושוב" לקראת השבת וממנה. מעין גנים

רפואת התורה

נעם אלימלך – לקוטי שושנה

קיצור מהלך השיעור

בימי הבידוד וההסתגרות העוברים עלינו החל הרב להעביר מסר יומי טלפוני. בהילולת הרבי ר' אלימלך מליז'נסק נלמד קטע קצר בנעם אלימלך מ'עניי דיומא' – המשכת רפואת ה' על ידי הילולו בכלל ובלימוד תורתו בפרט.

היום ה-169 בשנה

הפנימיים של המצוות וגם השירה של התורה. כל התורה היא בעצם שירה – קשור לתורה שתיכף נלמד מהרבי ר' אלימלך. יש גם שיטה בבעלי המסורה שיש 13 טעמים ראשיים – מסתדר מאד יפה עם הרמז ש-**טעמים** עולים 13 ברבוע. עד כאן הקדמה לגבי המשמעות של היום.

תיקון הקצף

התורה שנלמד ממנו היא בתחלת החלק שנקרא "לקוטי שושנה", שמופיע בסוף הספר נעם אלימלך. הוא מסביר פסוק בתהלים קיא – פרק לפי האלף-בית שמדבר בשבחו של הקב"ה וגם בשבח התורה:

פדות שלח לעמו צוה לעולם בריתו.
זהו בעצם החלק הראשון של הפסוק. כל פסוק מתחלק לשנים, גם לפי הטעמים – יש טעמים מיוחדים לספרי **אמ"ת**, **אוב-משלי-תהלים** – וזהו החצי הראשון. הפרק הולך לפי האלף-בית, זהו פסוק של **פ-צ-ק**: "**פדות שלח לעמו, צוה לעולם בריתו, קדוש ונורא שמו**".^ה אם כותבים הפוך נוצרת המלה

היום כ"א באדר, יום ההילולא רבה של הרבי ר' אלימלך מליז'נסק, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמנן. המיוחד ביום הזה שבשנה רגילה, כמו השנה שלנו, הוא היום ה-169 בשנה, 13 ברבוע. זו סגולה מיוחדת להתעוררות רחמים רבים – 13 היינו יג מדות הרחמים, ורבוע הכוונה התכללות, כך שכל מדה כוללת את כולן. היום יש את שלמות ההתכללות של כל הרחמים וכל האהבה – 13 היינו **אהבה ו-אחד** – ברבוע.

בתור מלה, יש כמה מלים חשובות ששוות 169. אולי הכי חשובה לעניננו היא המלה **טעמים**. יש בתורה **טנת"א** – טעמים-נקודות-תגים-אותיות, כנגד **י-ה-ו-ה** – והמדרגה הכי גבוהה, שהיא בעצם השירה של התורה, "כתבו לכם את השירה הזאת למדה את בני ישראל שימה בפייהם"^ב, היא הטעמים. כתוב שמשיח בא לגלות טעמי תורה^ג, שהם גם הטעמים

נרשם ע"י איתאל גלעדי. לא מוגה. כ"א אדר תש"פ – הקלטה טלפונית.

א ע"ח ש"ח (דרושי נקודות) פ"א; מ"ח מסכת בריאת א"ק פ"ב משניות ג-ו; בגדי קדש אשר לאהרן (פירורה), א"ב דכללים.

ב דברים לא, יט.

ג ראה רש"י לשה"ש א.

ד מובא בפירוש הגר"א לזהר בכ"מ.

ה תהלים קיא, ט. כל הפסוק – "**פדות שלח לעמו צוה**

הוא הפוך, בחינת אחוריים, שהם דין, ופנים הם רחמים – להפוך את ה"קצף" ל"פדות" שלח לעמו, צוה לעולם בריתו, קדוש ונורא שמו". זו הכנה שנבין יותר טוב את מה שהוא כותב.

הרפואה – תהלות ה'

הוא מתחיל להסביר:

דהנה הבורא ברוך הוא שולח רפואה קודם המכה כלל גדול אצל ה' יתברך, שמקדים רפואה למכה. תמיד הטוב קודם למה שנדמה לא-טוב. בעצם, מי שמבין זאת, גם בתוך הלא-טוב הנדמה רואה את הטוב – בכך שהוא רואה את הטוב הוא ממתיק את הלא-טוב הנדמה ואז הכל הופך להיות טוב נראה ונגלה, וזו הרפואה.

איזו רפואה ה' מקדים

למכה, כל פעם שמביא מכה לכלל או לפרט? זהו עיקר הווארט של התורה כאן:

ומה הוא הרפואה? היינו תהילותיו ושבחיו

שאנחנו משבחים ומפארים את שמו הגדול

כל מה שיהודי מהלל, משבח ומפאר את

ה' יתברך – זה בעצם הרפואה. כתוב שה'

"יושב תהלות ישראל"¹. כפי שמסביר הבעל

שם טוב², על ידי התהלות שלנו ה' נמשך –

"יושב" – והוי' הוא שם הרחמים, כולו טוב,

עצם הטוב. כמה שאנחנו יותר מהללים,

משבחים ומפארים את ה' כך אנחנו ממשיכים

את ה' – ממשיכים את הרחמים של ה'

מי שמבין זאת,

גם בתוך הלא-

טוב הנדמה רואה

את הטוב – בכך

שהוא רואה את

הטוב הוא ממתיק

את הלא-טוב

הנדמה ואז הכל

הופך להיות טוב

נראה ונגלה, וזו

הרפואה

קצף. אם כן, יש כאן רמז להמתקת הדינים

על ידי הקטרת. מסופר בתורה ש"יצא הקצף

מלפני הוי' החל הנגף", והרפואה באה על

ידי אהרן. משה אמר לו "קח את המחטה

ותן עליה אש מעל המזבח

ושים קטרת והולך מהרה אל

העדה וכפר עליהם כי יצא

הקצף מלפני הוי' החל הנגף"

– כך הוא עשה, "והמגפה

נעצרה"¹. יש שם שני

פסוקים – "ותעצר המגפה"

ו"המגפה נעצרה". בזכות

הקטרת המגפה נעצרה. זו

גם סגולה לומר את הקטרת

בכוונה בזמן של מגפה² –

עוצר מגפה.

שוב, המגפה שם נקראת

"יצא הקצף", ובפסוק שלנו

יש אותיות קצף למפרע –

לפי סדר האלף-בית. קצף

לעולם בריתו קדוש ונורא שמו = 2888, הרבוע הכפול

של 38 ("פדות... שמו" = 836 = 38 פעמים 22, השאר = 38

פעמים 54). "שלח" = 338 = הרבוע הכפול של 13. "שלח

לעמו" = 484 = 22 (אתון דאורייתא) ברבוע. דילוג תבות:

"פדות... לעמו... לעולם... קדוש... שמו" = 1568 = הרבוע

הכפול של 28. הפסוק מתחלק: "פדות... קדוש..." = 900 =

30 ברבוע (סוד הלב היהודי כנודע). "פדות... בריתו קדוש..."

שמו = 864 = 8 פעמים "עץ החיים" = 2 פעמים "עץ הדעת

טוב ורע "כו". השאר: "שלח לעמו צוה לעולם... ונורא" =

1024 = 32 ברבוע. יש בפסוק 9 תבות, 3 ברבוע, ו-36 אותיות,

6 ברבוע (יחס מושלם של תבות לאותיות – 1:4). אלכסון

הרבוע = 162 = הרבוע הכפול של 9. ראשי ואמצעי תבות

הפסוק = 2116 = 46 ברבוע. חוץ מאותיות קצף שאר אותיות

הפסוק = 2618, סוד 1618 ברבוע (1.618 הוא, בקירוב, מספר

היחס של חתר זהב, שסגולתו שהרבוע שלו הוא פשוט תוספת

של 1 למספר, כנודע).

י במדבר יז, יא.

ז שם פסוק טו.

ח שם פסוק יג.

ט זהר ח"א ק, ב (במדרש הנעלם) ומובא גם בפוסקים

– ראה אליהו רבה או"ח סימן קלב; חסד לאלפים רצט, ד.

ובכ"מ.

¹ מגלה יג, ב.

² יא תהלים כב, ד.

יב לקו"ח ש"ח עמ' 135. וראה אור ישראל ח"א עמ' צא.

לרפאות כל מכה שלא תבוא לעולם.

העיקר כאן הוא המלה תהלה, ואחר כך הוא מוסיף גם שבח ופאר. כתוב שתהלה-שבח-פאר הם לפי סדר הספירות **חדר, חסד-דין-רחמים**: תהלה בחינת חסד, כמו הלל, לשון אור ("יהל אור"³), "אברהם התחיל להאיר"⁴; שבח מצד הגבורה; ופאר, כפשוטו, לשון תפארת. **פאר** גם אותיות **רפא** – כשמגיעים לתפארת, לפאר, הרפואה כבר גלויה ובטוחה.

כל פסוק בתורה – שבח ה'

ותורתו הקדושה

הוא מוסיף משהו, שהוא אולי עיקר החידוש כאן: הוא מקשר ומחבר בין להלל את ה' לבין עצם התורה, לימוד התורה הקדושה. הוא רוצה לומר כאן – דבר שכתוב בעוד מקומות בחסידות – שעצם לימוד התורה של יהודי, "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת"⁵, הוא

שבח והלל לקב"ה, נותן התורה. כל מלה של תורה – היא שבח לה'.

קודם כל, "אורייתא וקוב"ה כולא חד"⁶, הכל אחד, וכל פסוק בתורה שאני קורא – אמרנו⁷ שכעת זמן טוב להרבות בתורה שבכתב – הוא בעצם להלל את ה' יתברך. גם פסוק שנשמע סתמי, צריך לדעת – כמו

יג ע"פ איוב לא, כו ("אור כי יהל").

יד שמות רבה טו, כ.

טו ירמיה לג, כה.

טז ראה זח"א כד, א; ח"ב ס, א; תקו"ז תקנו ו בתחלתו; תקנו כד. תניא פ"ג ופכ"ג. לקו"ת נצבים מו, א.

יז שיעור ליל פורים ש"ז (בינה בפרצוף ההתבוננות ב'קורונה').

עצם לימוד התורה

של יהודי, "אם

לא בריתי יומם

ולילה חקות שמים

וארץ לא שמת",

הוא שבח והלל

לקב"ה, נותן

התורה. כל מלה

של תורה – היא

שבח לה'

שכותב הרמב"ם⁸ – ש"ואחות לוטן תמנע"⁹ הוא כמו "שמע ישראל הוי' אלהינו הוי' אחד"¹⁰. הרמב"ם מתכוון שיש בפסוק קדושה, עצמות ה', אבל כאן הכוונה שגם בכל פסוק יש הלל ושבח לה' – כמו שברור השבח ב"שמע ישראל הוי' אלהינו הוי' אחד", כך ב"ואחות לוטן תמנע" יש שבח, פלאי פלאים שה' כותב בתורתו "ואחות לוטן תמנע"! התורה היא הלל ושבח להקב"ה, לכן צריך כמה שיותר ללמוד תורה, וגם כפשוטו להלל ולשבח את ה' – "ואתה קדוש [כסיום הפסוק שלנו: 'קדוש ונורא שמו'] יושב תהלות ישראל", כפירוש המפורסם של הבעש"ט שהזכרנו.

"בורא רפואות,

נורא תהלות"

כל בקר בסיום ברכת

יוצר אומרים "בורא רפואות,

נורא תהלות". יש שם

הרבה שבחים של ה', כסדר

הספירות¹¹, עד ל"בורא רפואות" בהוד, "נורא

תהלות" ביסוד ו"אדון הנפלאות" במלכות.

כאן מדייק את סמיכות "בורא רפואות, נורא

תהלות":

וזוהו בורא רפואות על ידי נורא תהילות

מחמת תהילותיו הנוראים הם הרפואות

מה ה"נורא" בתהלות? חוץ מכך שהתהלות

מעוררות יראה עילאה, הפשט שפחד אפילו

יח פיה"מ סנהדרין פ"י מ"א יסוד שמיני (וראה סנהדרין צט, ב).

יט בראשית לו, כב.

כ דברים יד, ד.

כא פע"ח שער הק"ש פ"א.

פדות על ידי ברית התורה

כעת הוא חוזר לפסוק:

וזהו פדות שלח לעמנו היינו שהשם יתברך ברוך הוא שלח מקודם פדות מכל צרות ומכות קודם למכה

מהרגע הראשון של בריאת העולם, גילוי אור אין סוף שלו, ה' הקדים רפואה – שלח פדות. הוא מפרש כאן ש"פדות" היינו רפואה – גם חידוש. נעשה גימטריא: **פדות** עולה 490 ו-**רפואה** 292. אפשר לומר שמה-פ של שרש

"רפא", כמו "ורפא ירפא"^{כה},

יוצאת המלה פדות, לפי הכלל הידוע אצלנו שהרבה פעמים בשתי מלים שהולכות יחד המלה השניה יוצאת מהאות השניה של המלה הראשונה. הממוצע בין **פדות** ל-**רפואה** הוא המלה **ישועה** (391) – עוד מלה חשובה. חולה שצריך רפואה – צריך ישועה. הוא גם צריך פדות – פדיון, כמו "פדה בשלום נפשי מקרב לי"^{כו}, צריך לפדות ולהעלות ניצוץ שהיה שבי. כנראה שכאשר אדם חולה יש אצלו ניצוצות שבוים שצריך לפדות (כידוע בכונת "רופא חולי עמו ישראל" ראשי תבות בגימטריא **רפח**

ניצוצות^{כז}) – הפדות היא הרפואה. כך יוצא מהפירוש שלו.

היינו על ידי שציוה לעולם בריתו דהיינו התורה היא הרפואה השלוחה לנו קודם לכל

להתחיל להלל את ה'^{כח}, כי איני יכול לתפוס אותו ולהלל אותו כראוי. כשאני מתחיל להלל את ה' – ובעצם לקרוא כל פסוק בתורה, כמו שאמרנו כרגע – מתעוררת חיות "נורא". "נורא" לכאורה היינו יראה-גבורה, אך זהו התואר של יעקב אבינו עמוד התורה. "האל הגדול הגבור והנורא" כנגד "אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב"^{כט}. יעקב נקרא "נורא" כי כך הוא לומד תורה.

ה' "בורא רפואות" על ידי "נורא תהלות".

ה' מקדים את הרפואה למכה, אך בתחלה היא בבחינת "ואתה קדוש" – בעולם האצילות, קדוש ונבדל מאתנו – וצריך להוריד אותה מעולם האצילות לבריאיה ומטה, "בורא רפואות", "בורא" גם לשון בריאות.

נעשה גימטריא: **"בורא רפואות נורא תהלות"** בגימטריא 2000, רומז ל-ב רבתי ד"בראשית". בכך התורה פותחת – מקדימה רפואה למכה על ידי התהלות. כשה' בורא עולם חלק עיקרי מהתהליך הוא צמצום, "בראשית ברא אלהים", וצמצום הוא מכה שנדמית לנו כלא-טוב. אבל

ה' מקדים רפואה ב-ב הגדולה, **"בורא רפואות נורא תהלות"** – הקדמת רפואה לכל המכות שלא תבואנה בשית אלפי שנים דהוי עלמא^כ.

ה' מקדים את
הרפואה למכה,
אך בתחלה היא
בבחינת "ואתה
קדוש" – בעולם
האצילות, קדוש
ונבדל מאתנו
– וצריך להוריד
אותה מעולם
האצילות לבריאיה
ומטה, "בורא
רפואות", "בורא"
גם לשון בריאות

כה שמות כא, יט.

כו תהלים נה, יט.

כז ספר החזיונות למהר"ח ח"ב; פתח עינים כונת סדר העמידה.

כב רש"י לשמות טו, יא.

כג ראה שעה"כ ענין כונת העמידה (עמ' קצג). וראה זהר ח"ב יד, ב.

כד סנהדרין צז, א.

הפסוק הבא, המסיים את הפרק, הוא "ראשית חכמה יראת הוי", שכל טוב לכל עשיהם, תהלתו עמדת לעד"^{כט}. לפני כמה ימים דברנו על "שכל טוב" שבא מהפסוק הזה, שעולה 367 – המספר של המגפה היום. הכל מסיים בתהלה – "תהלתו עמדת לעד".

שוב, יש כאן כמה חידושים, שאחד מהם הוא שהתורה היא-היא התהלה והיא-היא הרפואה שאנחנו ממשיכים – שה' הקדים את הרפואה, אבל צריך להמשיך אותה מבחינת "קדוש" שיהיה "בורא רפואות" על ידי ה"נורא תהלות" שלנו.

עד כאן. זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

כט תהלים קיא, י.

ל שיעור ליל פורים ש"ז (חכמה בפרצוף ההתבוננות בקורונה').

דבר המגינה ומצילה עלינו ועל כל ישראל אמן. הוא מפרש כאן שבריתו היא התורה. **ברית** גם שוה **תורה** עם הכולל. כשמוסיפים עוד כולל מגיעים ל-**תריג**. **ברית** היא בעצם המספר שבין ה-**תורה** לבין **תריג** מצוות. רומז כאן גם לפסוק "אם לא בריתי יומם ולילה", בו חז"ל מפרשים^כ בפירוש ש"בריתי" היינו תורה. צריך כל רגע יהודי בעולם שיושב ולומד תורה, ובכך מקיים את העולם. "צוה [לעולם בריתו]" גם לשון המשיך וחבר, לשון צוותא – צוה לנו את מצוות התורה, וגם חבר את הברית שלו, שהיא התורה שלו, לעולם. עד כאן מפרש את הפסוק "פדות שלח לעמו, צוה לעולם בריתו [קדוש ונורא שמו]".

כח שמות רבה מז, ד.

בקיצור – תובנות ונקודות 'עבודה':

- את **קצף** המגיפה יש להפוך ל"פדות שלח לעמו, צוה לעולם בריתו, קדוש ונורא שמו".
- הידיעה שה' מקדים רפואה למכה חושפת את הטוב המסתתר בלא-טוב והופכת אותו לטוב.
- את הרפואה שה' מקדים למכה מורידים לעולמות התחתונים על ידי תהלות ה'.
- ככל שמהללים את ה' מגלים את רחמיו במציאות.
- כל פסוק בתורה הוא הלל, שבח ופאר לה' יתברך.
- רפואת החולה היא פדות ועילוי הניצוצות השבויים.

תיקון המלכות והשבת אור החיים ויקהל

עמו של משה

להפרידם מהנשים – "עדת כל בני ישראל" – כדי שהשטן המצוי ביניהם לא יזיק. בניגוד לפשט הזהר, לאוה"ח – שמקובל שכתב את ספרו לבנותיו (כאחד ממבשרי 'המהפכה השלישית', מהפכת לימוד התורה לנשים) – פשוט שאין הכוונה שמשה הקהיל ולימד רק את הגברים, אלא שהקהיל את האנשים בפני עצמם ואת הנשים בפני עצמן ולימד את כולם בצניעות. כלומר, "ויקהל" היה כמצות הקהל, בה באות "נשים" לשמוע¹ בשמיעה פנימית ('דערהער').² ורמז: בנות ישראל עולה 999 ויחד עם בני ישראל עולה 1602, שבחזרת הגלגל (חישוב ה-1000 כ-אלף, "איכה ירדף אחד אלף"³) עולה 603, "בני ישראל", כך שגם בנות ישראל כלולות ב"בני ישראל".

העולה מכל הנ"ל: "אין מלך בלא עם"⁴ וב"ויקהל משה", העולה מלכות, משלים משה את מלכותו-עמו לבל יפקד ממנו איש (בסוד סמיכות ויקהל-פקודי, לפקוד את כולם). השלמת עם ישראל ומלכות משה היא-השלמת מלכות שמים, והרמז: "כל עדת בני ישראל" עולה "והיה הוי' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה הוי' אחד ושמו אחד"⁵ (עדת אותיות דעת, לשון התקשרות והתחברות כולם יחד – "יחד שבטי ישראל"⁶).

האוה"ח פותח את הפרשה בשלשה הסברים לתיאור החריג – "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" – למעשה שגרת-לכאורה, של הקהלת העם לשמוע את דבר ה': א. "לצד שראו כי קרן עור פניו וייראו מגשת אליו, לזה הוצרך להקהיל את כולן לבל ימנעו קצת מהמורא". קרני ההוד באות מספירת ההוד, שהיא ענף הגבורה-היראה, אך תכליתן היא השראת יראת כבוד, ולא חלילה פחד מהתקרבות. במדות הלב שייך משה רבינו לספירת הנצח וקרני ההוד שלו באים להקרין לעמו את מדת ההודיה – בה עליהם להודות בו ובתורתו, "משה אמת ותורתו אמת"⁷ – כדי להשלים את הזיווג בין משה לעמו, כאשר "איהו בנצח, איהו בהוד"⁸.

ב. "את כל" היינו שני רבויים, הבאים לרבות יתומים קטנים ונשים, שבשגרה שיתופם בענייני צדקה אינו פשוט. יש להוסיף כי שני לשונות הריבוי, "את כל", משמשים ביחס לדבר חשוב שאינו בטל – "את שדרכו למנות" ו"כל שדרכו למנות" (כדעותיהם של רבי יוחנן הצדיק וריש לקיש הבעל-תשובה, ודוק)⁹ – רומזים לחשיבות עם ישראל כ"דבר שבמנין" (בסוד "מי מנה עפר יעקב"¹⁰) ש"אינו בטל" לעולם¹¹.

ג. הזהר אומר שמשה הקהיל את הגברים

1 ראה התוועדות כ"ד טבת ע"ה ואילך.

2 חגיגה ג, א.

3 דברים לב, ל.

4 עמק המלך שער שעשועי המלך פ"א; ספר החיים פ' הגאולה פ"ב; רבינו בחיי על בראשית לח, ל; תניא, שער היחוד והאמונה פ"ז.

5 זכריה יד, ט.

6 דברים לג, ה.

נערך מרשימת הרב ע"י איתאל גלעדי. אור לי"ז אדר תש"פ.

א תנחומא קרח יא.

ב ע"ח שער הכללים פ"א. ובכ"מ.

ג ביצה ג, ב.

ד במדבר כג, י.

ה ראה של"ה פרשת במדבר.

שבת כנגד כל המצוות

(ו"לעשת אתם" רומז שאתם, בני ישראל, עושים את השבתות) ולכן היא "בגדר מעשה ליטול עליו שכר".

ושני רמזים: "אלה הדברים אשר צוה הוי' לעשת אתם" ועוד שבת עולה 2868, שמות כל עשר הספירות מכתר עד מלכות ו"עשרת הדברים"^{טז} במילוי – רמז לכך שהשבת שקולה כנגד כל התורה, עשר הספירות ועשרת הדברות. שכר שבת (העולה הוי' פעמים מז, מילוי שם עב, בחינת שבת) עולה תורה-תורה – בשבת יש לעסוק בשתי התורות, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ובעומק תורת הנגלה (הלכות שבת^{יז}) ותורת הנסתר (העיסוק העיקרי בשבת^{יח}).

בהמשך מעמיק האוה"ח בקשר של "אלה הדברים אשר צוה הוי' לעשת אתם" לשבת, ומסביר כי הלשון המרחיבה רומזת לכך ש"שקול שבת כנגד כל התורה"^{יב} ויש בשמירתה כח לכפר על מעשה העגל (עבודה זרה, שכל המודה בה כופר בכל התורה^{יג}) – "כל השומר שבת כהלכתו אפילו עובד עבודה זרה כאנוש מוחלין לו"^{יד} – דבר הנדרש כדי לתקן ("לעשת") את בני ישראל ("אתם") כדי שתשרה שכינה במעשה ידיהם במשכן. הוא מוסיף כי "לעשת אתם" רומז ליחוד של שבת, שאף שעיקרה שמירה והמנעות מעשיה "כל המשמר שבת מעלין עליו כאילו עשאו"^{טו}

טז שמות לד, כח. שערי אהבה ורצון מאמר "יחוד אחד = אהבה" פ"ב ובכ"מ.
יז וראה סיום קונטרס אחרון בתניא.
יח ראה פ"ח שער השבת פכ"א. שער הפסוקים תהלים ק.

יב עפ"י שמות רבה כה, יב.
יג הוריות ח, א.
יד שבת קיח, ב.
טו מכליתא לשמות לא, טז.

ענג ורצון

"ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה". קדושת השבת מתבטאת במצות ענג שבת, "יהיה לכם קדש" – גם ה"לכם" [ההנאה שלכם] הוא קדש. הענג הוא הכח העליון בנפש, ותחתיו נמצא הרצון (אדם רוצה במה שהוא מתענג) המניע את העשייה. אכן, התכלית היא שגם העשיה בששת הימים תהיה ללא מאמץ, אלא "תעשה מלאכה", כאילו תעשה מעצמה בדרך ממילא – זאת על ידי השראת ענג שבת בימי החול,

כאשר האדם חש שכל מעשיו נעשים באמת בידי שמים. מעין גנים

"פקודי המשכן" –

תיקונים ומינויים

אור החיים פקודי

רפואת דומה בדומה

האזה"ח פותח ש"אלה פקודי המשכן" מבליט את ניגוד המנין כאן למנינים אחרים (לפי הכלל ש"אלה" פסל את הראשונים"). לפי אחד מהסבריו, בעוד מנינים רגילים גורמים למיעוט ברכה ("אין הברכה מצויה... בדבר המנוי"³), כאן "מנינו תביא הברכה, כי כל פרט שירבה במספר תגדיל הזכות ותסובב הברכה למרבה". זו תופעה אלקית של רפואת דומה בדומה⁴ – מנין שלא רק שאינו מזיק, אלא מועיל ומרבה ברכה.

בהמשך הוא מראה שיש כאן תיקון לחטא העגל, גם 'דומה בדומה' (ובלשונו: "לתקן החטא בדוגמא") – "אלה פקודי" מתקן את "אלה אלהיך"⁵ (וכדבריו בהמשך, "אלה פקודי" מרמז שהמשכן כולל את כל התורה, כשם שעבודה זרה היא כפירה בכל התורה⁶). הוא מונה ששה פרטי דמיון-תיקון, אותם נמנה לפי סדר מדות הלב אליהן ניתן להקבילם: **חסד**: נדיבות לב – "הם נתנו זהבם, הנה הנם נתנו זהבם וכספם וכל כלי חמדתם לה"⁷. **גבורה**: עבודת הקרבנות (עמוד העבודה-הגבורה) – "הם בנו מזבח והעלו עולות, הנה הנם הכינו מזבח לעלות עולה ושלמים לה"⁸.

תפארת: "הם התאו תאווה אלהים אשר

ילכו לפניהם, הנה הנם הכינו מקום לה' אלהים אמת להיות לפניהם". צד הקדם-הפנים שיין לתפארת (מדת "אמת ליעקב").

נצח-הוד: "הם פרקו נזמיהם, הנה הנם הביאו האנשים על הנשים, לא נזם לבד אלא כל עדים עליהם וכל כלי חמדה" – חיבור האנשים והנשים הוא בסוד "איהו בנצח, איהי בהוד"⁹.

יסוד: מינוי ממונה-צדיק ("וצדיק יסוד עולם") – "הם עשו ממונים עליו לעשותו, הנה הנם פקדו בצלאל לעשות וגו'".

מלכות: תיקון הדיבור ("מלכות פה"¹⁰) – "אמרו 'אלה אלהיך' הנה 'אלה פקודי' לכפרה". הוא ממשיך כי למרות תיקון חטא העגל, מדגיש הפסוק כי הרושם לא נמחה כליל ולכן העבודה לא חזרה לבכורות אלא נשארה "עבדת הלויים" – הכוללים כאן את הכהנים והלויים (ורמז: "**עבדת הלויים**" עולה **שני-אור**, אור הכהנים ואור הלויים), מהעבודות המעולות המסורות לכהנים ועד ל"עבודה הקלה" (דהיינו השייכת לחיצוניות המשכן) של פירוק והקמת המשכן ביד **איתמר** (העולה "**אלה פקודי המשכן**").

מינויי המשכן

הוא מפרש את הפסוק כמדגיש את בלעדיות ונאמנות משה **כגזבר** (בגימטריא **רבי**

המשך בעמ' 41

1 מיכה ז, כ.

2 שעה"כ דרוש א מדרשי חנוכה ובכ"ד בכתבי האריז"ל. ע"פ תקו"ז יג.

ח משלי, כה.

ט פתח אליהו, תקו"ז יז, א.

נערך מרשימת הרב ע"י איתניאל גלעד. אור לי"ז אדר תש"פ.

א בראשית רבה יב, ג (ובכ"ד).

ב תענית ח, ב.

ג ראה שמות רבה נ, ג.

ד שמות לב, ד.

ה וכפי שהאריך בריש פרשת ויקהל ביחס לשבת.

קרוב מכל קרוב ורחוק מכל רחוק

שפת אמת ויקהל

אמצעים – "אני אמרתי אלהים אתם [דבקים ישירות באלקות]... אכן כאדם תמותון [לאחר החטא]"^ה. מאז הם נזקקים למשכן, כתיקון החטא, הרומו למעשה בראשית ומשרה את השכינה בתחתונים וכך מחבר לה' כ"קרוב מכל קרוב". אכן, בכל שבת (שמצוותה קודמת לצווי המשכן) מתגלה מחדש הקשר העצמי "ביני ובין בני ישראל"^ו שקדם לחטא – הקשר ל"רחוק מכל רחוק" (ונמשכת ההמשכה **"בראשית"** – "בשביל ישראל שנקראו ראשית", כנ"ל – על ידי עבודת **ירא-שבת**).^ז הקשר העצמי ל"רחוק מכל רחוק" מופיע גם בגלות, כשהמקדש חרב והגילויים-האמצעים בטלים, ובה בעיקר מורגש כי **"מרחוק הוי' נראה לי"**^ח (העולה הוי' ברבוע^ט), שלמות התכללות שם הוי' ב"ה מיניה וביה, סוד **"הוי' הוי'"** שלפני יג מדות הרחמים).

השפת אמת מסביר^א כי הקב"ה הוא "רחוק מכל רחוק" מצד עצמו ו"קרוב מכל קרוב"^ב מצד פעולותיו בבריאה (ובמושגי החסידות היינו "סובב כל עלמין" ו"ממלא כל עלמין").^ג ורמז: **"רחוק מכל רחוק וקרוב מכל קרוב"** עולה **הכל פעמים הוי'** – מצד ההכרה ש'הוי' הוא הכל' (ללא כל מציאות נבראת) הוא "רחוק מכל רחוק" ומצד ההכרה ש'הכל הוא הוי'" (כולל כל הנבראים) הוא "קרוב מכל קרוב".^ד לישראל עם קרובו יש דבקות גם בבחינת ה' עצמו, שקודם לבריאה – "קדש ישראל להוי' ראשית תבואתה"^ה, מקדם למעשה בראשית. יש להסביר שבריאית העולם "בשביל ישראל שנקראו 'ראשית'"^ו היא כדי להמשיך את הקשר העצמי שלהם לה' מלפני הצמצום אל תוך הבריאה. אמנם, בחטא העגל ירדו ישראל ממעלת הדבקות בה' בלי

נערך מרשימת הרב ע"י איתאל גלעדי. אור ל"ז אדר תש"פ.

א תר"ס.

ב עפ"י חובת הלבבות שער היחוד פ"י.

ג ירמיה ב, ג. **"קדש ישראל להוי'"** = 1001, **יראת שמים, יג פעמים מזל יג** מדות הרחמים, המזלות העליונים). **"ראשית תבואתה"** = ה פעמים **משה**.

ד רש"י לבראשית א, א.

ה תהלים פב, ו.

ו שמות לא, יז.

ז הקדמת תקו"ז ה, ב; יב, א ובכ"מ.

ח ירמיה לא, ב.

ט רק **"נראה"** (אותיות **אהרן**) = הוה ברבוע, והשאר = 420, יחוד **יעקב רחל** = יהלום 20.

י שמות לד, ו.

ברכת הנאמן

שפת אמת פקודי

כתב השפ"א^א:

ה' את משה. לפי שבעשיית המשכן נרמזין כל התרי"ג מצות דכמו שיש רמ"ח ושס"ה מצות לתקן כל ציור האדם לשרות בו הארת הקדושה וזה תכלית המצות התקשרות האברים וגידין בשורשן. כמו כן במשכן נמצא זה הציור ונקרא עבודת הלויים מלשון התחברות ודביקות אל השורש והכל ענין אחד.

והנה, **"איש אמונות רב ברכות"**^ב (העולה **"ואהבת את הוי' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך"**)^ג ועוד משה עולה יג פעמים **בצלאל**, על ידו נבנה המשכן. **"זה לעמית זה"**^ד, **"איש אמונות"**^ה ועוד **"איש האלהים" (בן עמרם)** – כינוי משה הממשיך את הברכה, **"וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים"** – עולה (סיום הפסוק) **"ואף להעשיר לא ינקה"** ועוד קרח^ו!

דבקות הצדיק-הנאמן בשרש – **"יתד במקום נאמן"**^ז – עולה בקו האמצעי (יסוד-תפארת-דעת) עד לסוד האמונה ברדל"א, הראש העליון שבכתר, ומשם ה' מביא ברכות על ידו מלמעלה למטה, בהמשכת התענוג מרישא דאין, הראש השני שבכתר, כפי שמתגלה **בשבת** (כמבואר בפנים), שהיא סוד **שלום-ברכה-תענוג**.

במדרש איש אמונות רב ברכות זה משה מי שהוא נאמן הקב"ה מביא ברכות על ידו ואף להעשיר זה קרח כו'. דאיתא כלי מחזיק ברכה זה שלום. זה ענין איש אמונות להיות כל מעשיו דבוקים בשורשו כמ"ש יתד במקום נאמן. אז נקרא שלום כי החלק שלמטה אינו שלום רק בהתדבקות לחלק שלמעלה. וזה הי' בחי' משה רע"ה משה משה בלי פסיק. ונק' איש האלקים חציו איש וחציו אלקים. וכן הי' המשכן משכן כמ"ש כעיר שחבורה לה. וזה הי' תכלית כל המשכן להיות כלי מחזיק ברכה לכל העולם. וכמו כן שבת בזמן שכל מעשיו כפולים. לחם משנה. מזמור שיר. זכור ושמור. כמ"ש במד' והוא בחי' שלום הנ"ל ונותן ברכה לכל הזמן. והם ג' סעודות דמהימנותא. כענין איש אמונות בנפשו. ומרע"ה נותן ברכה לכל הנפשות כמ"ש וזאת הברכה כנ"ל לפי שהוא איש אמונות. וקרח כתיב ויקח קרח ואתפליג בעל מחלוקת היפוך בחי' השלום כמ"ש במ"א מזה. והנה כתיב משכן העדות כי זה עיקר העדות של בני' להמשיך שפע קודש בעולם דכתיב אתם עדי נאום הי' פי' בשונעים מן השמים. ולכן יש עדות במקום ובזמן כמו שזכר בני' במעשיהם לעשות המשכן ולשכון השכינה בתוכם. וכמו כן בשבתות וזמנים שהקדושה יורדת בזכותן של בני'. וכמו כן בנפשות כשזוכין להמשיך הקדושה מלמעלה בנפשו. וכתיב ובצלאל כו' עשה את כל אשר צוה

ב משלי כח, ח.

ג דברים ו, ה (וכן עולה הפסוק **מרדכי** פנים ואחור, יב פעמים 137).

ד קהלת ז, יד.

ה **איש אמונות** = **כב** פעמים **לו**, מילוי שם שדי (שין דלת יוד).

ו דברים לג, א.

ז ישעיה כב, כג.

נערך מרשימת הרב ע"י איתיאל גלעדי. אור לי"ז אדר תש"פ.
א תר"ס.

אור הפנים בשבת

פרשת ויקהל פותחת במצות השבת, סמוך למסופר על קירון עור הפנים של משה רבינו בסוף פרשת כי תשא, ומכאן שבשבת יש "קירון עור הפנים" (בעה"ט). כאשר קרן אור פני משה, ישראל יראו והתביישו לגשת אליו עד שקרא להם, וכן בשבת: **בראשית** אותיות **ירא בשת** או **ירא שבת** — תחושת יראה ובושה חיובית מקדושת השבת.

חכמת הנשים

מעין גנים – נקודה חסידית בפרשת ויקהל

הכוונה שעיקר חכמת האשה ומלאכתה הוא לטוות חוטים לחבר ולתפור יחד.

טוויית החוטים היתה עבור יריעות המשכן: הפסוק הראשון, "ויבאו מטוה את התכלת ואת הארגמן את תולעת השני ואת השש" מתפרש על יריעות המשכן, והפסוק השני "טו את העזים" היינו לצורך יריעות העזים של המשכן, כמו שנאמר בגמרא "גדולה חכמה שנאמרה בעליונות יותר ממה שנאמרה בתחתונות".^ה

יריעות המשכן בכלל הן 'מקיפים', אור מקיף. עשר היריעות התחתונות, הנקראות סתם 'משכן', הן המקיף הקרוב הנקרא 'חיה', ואילו אחת עשרה יריעות העזים – הנקראות 'אהל' על המשכן (כמו בפסוק "את המשכן [יריעות התחתונות] את אהלו [יריעות העזים]") – הן המקיף הרחוק הנקרא 'יחידה', כאשר **יא** היריעות הן בסוד "חד ולא בחושבן" (האחד שלפני ומעל העשר). אם כן, חכמת הנשים היא לעשות את המקיפים בכלל, והמקיף הרחוק בפרט. לעומת זאת, בכלי המשכן, השייכים לאור הפנימי-הממלא, לא מצאנו תפקיד מיוחד לנשים ובפשטות הם נעשו על ידי הגברים "חכמי לב" (בראשות אהליאב ובצלאל). המקיפים שייכים לכתר עליון, הגלגלתא, וכן היריעות (ויריעות העזים בפרט) הן **גג** המשכן, נוטריקון גלגלתא.

המקיפים, יריעות המשכן, הם עצם הבית (היריעות נקראות משכן ואילו הקרשים נקראים קרשי המשכן, כאמצעים להחזיק את היריעות). חכמת האשה היא לעשות בית,

ב'שני' של פרשת ויקהל מסופר כיצד הביאו ישראל את נדבת המשכן, מתוך נדיבות לב רבה, המכפרת על חטא העגל, עליו כתוב ב'שני' של פרשת כי תשא. נדבת הלב מתבטאת במיוחד בנשים: "ויבאו האנשים על הנשים [הנשים קודמות]"... וכל אשה חכמת לב בידיה טו... וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה טו את העזים" (וכן נדבת המראות לכיור וכנו בסוף הפרשה). גם בחטא העגל לא חטאו הנשים (ולא הסכימו לתת תכשיטים)^ב וכעת בנדבת המשכן הנשים היו העיקר.

דבר נוסף המייחד את נדבת הנשים הוא שמלבד נדבת החומרים, כסף זהב ותכשיטים, הן נדבו גם מחכמתן, "וְכָל אִשָּׁה חֹכְמַת לֵב בְּיָדֶיהָ טוּ וַיָּבִיאוּ מִטּוֹה אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאֶרְגָּמָן אֶת תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת הַשֵּׁשׁ. וְכָל הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן אֶתְנָה בְּחֻכְמָה טוּ אֶת הָעִזִּים". "חֹכְמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה"^ג – כדי לבנות בית לה, "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", יש צורך בחכמת הנשים.

החכמה בטוויית היריעות

בטוויית העזים היתה חכמה מיוחדת, כמו שמפרש רש"י "היא היתה אומנות יתירה, שמעל גבי העזים טווין אותן [טו את החוטים משערות העזים לפני שנגזזו מהן]". "חז"ל למדו מכאן ש"אין חכמה לאשה אלא בפלך"^ד. בפנימיות,

מתוך הקלטת שידור תשע"א, תרגום מאנגלית.

א וברמב"ן "טעם על הנשים שהן היו שם בראשונה והאנשים נטפלו להן".

ב במדבר רבה כא, י. תנחומא כי תשא יט, ועוד.

ג משלי יד, א.

ד יומא טו, ב.

ה שבת צט, א.

ו פתח אליהו.

"חכמת נשים בנתה ביתה", "ביתו זו אשתו"!
היריעות דומות לחופה (הנשאת על גבי קרשים) – והנשים עושות את החופה.
והנה שמות ראשי האומנים במלאכת המשכן, בצלאל ואהליאב, רומזים באופן מובהק ליריעות המשכן – בצלאל היינו ה-צל של המשכן (כמו שמפרשים חז"ל "בצל אל היית"^ה), ואהליאב היינו האהל. אלא שבצלאל ואהליאב, הגברים, חושבים ברוחניות על הצל והאהל, המקיף, ואילו הנשים בחכמתן הן אלו שעושות בפועל. לבצלאל היו תלמידים וגם תלמידות, ולכל אחד ואחת הוא מלמד לפי הכשרון-החכמה המיוחדת שלו.

השראת מרים הנביאה

מי נתן את ההשראה לנשים לעשות את היריעות? ראשית, כיון שהיריעות התחתונות הן כנגד ה'חיה', הן שייכות לחוה, ששמה היה אמור להיות חיה^ז. אמנם עיקר ההשראה בא ממרים הנביאה, כמו שיתבאר.

נקרא כמה פסוקים בדברי הימים (וכידוע ברשימות היחס בדברי הימים גנוזים סודות גדולים): "וְכָל־בֶּן־חֲצֹרֹן הוֹלִיד אֶת עֲזֹבָה אִשָּׁה וְאֶת יִרְעִיאוֹת... וְתָמַת עֲזֹבָה וַיִּקַּח לָהּ כָּלֶב אֶת אֶפְרַת וַיִּתֵּן לָהּ אֶת חוּר. וְחוּר הוֹלִיד אֶת אֲבִי וְאֲבִי הוֹלִיד אֶת בְּצַלְאֵל". והנה לפי חז"ל^א, כלב בן חצרון הוא כלב בן יפונה משבט יהודה, אשתו היא מרים הנביאה המכונה גם עזובה, יריעות ואפרת, ומהם יצא בצלאל בונה המשכן. עוד אומרים חז"ל שכלב הוא אשחור עליו נאמר "וְלֹאֲשָׁחֹר אָבִי תִקְוֶה הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים חֲלָאָה

וְנִעְרָה"^ב, גם חלאה ונערה הם כינויים למרים. וכך מוסבר: מרים היתה חולנית [חלאה] ופניה דומים ליריעות [חוורות, ללא אדמומית בריאה] ולכן כולם עזובה [עזובה] ולא רצו לשאתה לאשה. עד שבא כלב ונשא אותה לשם שמים, ומכאן ש"כל הנושא אשה לשם שמים מעלה עליו הכתוב כאילו ילדה" (ולכן נאמר שכלב הוליד את עזובה). וכל כך היתה מרים חולה עד שנאמר "ותמת עזובה", "שנהגו בה מנהג מתה" (או ש"ותמת" היינו שנעשתה מצורעת). אך לבסוף התרפאה (כמו תחית המתים) ונעשית נערה ("חזרה בתואר פנים כנערה", לשון רש"י). ולכן נקראת אפרת על שם הרפואה^ג, ומלשון אפריון וחן^ד, או על שם ש"היו ישראל פרים ורבין על ידיה" שהרי היא פועה המילדת את ישראל במצרים. לא רק שמרים חזרה לנערותה, אלא שהיתה יפה יותר מכל הנשים בישראל! עוד אומרים חז"ל שמרים זכתה ל"בית מלכות" (כמו שנאמר "ויעש להם בתים") ב"דוד מלך ישראל חי וקים" שיצא ממנה.

והנה, השם "יריעות" מתפרש גם על יריעות המשכן – ממנה באה ההשראה לעשיית יריעות המשכן! כך עולה מדברי התרגום (בדברי הימים^ה) שהיו מבזים את מרים וקוראים לה עזובה כיון שהיתה עקרה, וכיון שראה ה' את עלבונה פקד אותה ונתן בה חכמה יתרה, והיא טווה בחכמתה את העזים למשכן!

אם כן, יש למרים שבעה שמות: מרים, פועה, אפרת, עזובה, יריעות, חלאה, נערה^ו,

יב דברי הימים-ד, ה.

יג כך משמע במדרש וברש"י סוטה י, א.

יד דעת זקנים בעלי התוספות שמות יז, י.

טו "וכלב בר חצרון אוליד מן עזובה אנתתיה ומאי צוחין לה עזובה מן בגלל דהות עקרה ובזיותא וגלי קדם יי עולבנה ואתרוחת ואשתבחרת בחכמתא והות עזלא בחכמתא ית מעזי על גויתיהון דעזאי כדלא גזיל מטול יריעת משכנא...".

טז נמנו בספר מנורת המאור עמ' 613. לפי הגמרא יש להוסיף גם צרת וצהר ואתנן, ועוד שם במדרש: אחרכל (ואכמ"ל).

ז יומא פ"א מ"א.

ח ברכות נה, א.

ט ראה רש"י בראשית ג, כ.

י דברי הימים-א ב, יח-כ.

יא סוטה יא, ב. שמות רבה א, יז.

העיקרית בשורש היא ט, ומוסבר^כ שה-ט רומזת לנחש (נחש מתעקל שזנבו בתוך פיו): זאת כיון שמעשה המשכן מתקן לא רק את חטא העגל אלא את גם את החטא של חוה שנשמעה לנחש! גם במלה **סוטה**, המתפרשת מלשון **שטות** ("אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות"^{כב}), העיקר הוא האות ט. "תשטה" היינו "תט מדרכי צניעות" (כפירוש רש"י) – יש יושר ויש סטיה-ונטיה, וכשם שיש נטיה שלילית, למטה מטעם ודעת, כך לעומת זה יש נטיה קדושה למעלה מטעם ודעת, זוהי "שטות דקדושה".

הדוגמאות הרגילות לשטות דקדושה נאמרו בגברים, כמו הנביאים שעושים מעשי תמהון (ונראים כמשוגעים), או החכמים המרקדים לפני הכלה^{כג}. אכן, גם אצל נשים יש שטות דקדושה, אך באופן אחר מגברים (לא נאה להן להשתטות כבחורים העושים 'שטויות', כמו שלא נאה להן לשתות כגברים). שטות דקדושה של הנשים היא במעשים מיוחדים כמו בנדבת ועשיית המשכן, משהו שנראה לא הגיוני (עד שהגברים אינם מבינים למה נשותיהם עושות כך). האב-טיפוס של שטות דקדושה הוא "טוו את העזים": בעזים יש עזות (כמו "עז כנמר"), ויש "עזות דקדושה" של האשה, למעלה מטעם ודעת. בדורנו אנו, בזכות נשים צדקניות תבוא הגאולה^{כד}. הנשים הצדקניות מנדבות את כל מה שיש להן, גם את חכמתן, כדי לעשות בית לה'.

כאשר עזובה ואפרת מופיעות כזוג וכן חלאה-נערה. יש שמות הרומזים לריחוק וחולי, כמו עזובה ויריעות וחלאה, ואילו נערה רומזת לבריאות ויפי. ויש לומר שאת יריעות המשכן התחתונות והיפות (שש, תכלת וארגמן ותולעת שני) עשתה מרים בכח 'הצד היפה' שלה, ואילו את יריעות העזים העליונות (והשחורות) עשתה מ'הצד החולה' שבה (כמפורש בתרגום הנ"ל), **עזובה** עשתה את יריעות העזים ונערה עשתה את יריעות המשכן. דוקא מכח החולי והריחוק אפשר להגיע לדרגת היחידה.

זוג השמות (הכתוב יחד) **חלאה-נערה** (המבליט את הניגוד) הוא אחד משבעים הרמזים העיקריים של **חן** בתנ"ך (שבעים פני חן^כ), "אשת חן תתמך כבוד"^{כח} – בזכות מרים שהיתה "אשת חן" נבנה המשכן (עליו נאמר "ונקדש בכבדי"^{כט}), "חכמת נשים בנתה ביתה". יש עוד **חן** מובהק בפרשתנו, **חכמה נדיבות**, "חכם לב" ו"נדיב לב", ובמיוחד החכמה והנדיבות של הנשים (כאשר בזכות חוליה של **חלאה** היא זכתה ל**חכמה**).

שטות דקדושה של הנשים

למה באמת היה צריך לטוות את החוטים על גבי העזים? יש כאן סוד של "שטות דקדושה" – דבר הנראה כהנהגה 'שטותית' אך דוקא בו תלוי תיקון "רוח השטות" של החטא ומכחו נעשה המשכן, כמוסבר על "עצי שטים"^כ. הדבר רמוז בשורש **טוה** החוזר כאן, "בידיה טוו ויביאו מטוה... טוו את העזים". האות

כא ראה ש"ך על התורה כאן.

כב סוטה ג, א.

כג כתובות יז, א.

כד ילק"ש רות רמז תרו.

יז הספר שבעים פני חן נמצא בשלבי עריכה ועתיד לראות אור בקרוב בע"ה.

יח משלי יא, טז.

יט שמות כט, מג.

כ ומבואר באריכות במאמרי "באתי לגני".

המהפכה השלישית

דעת בן עזאי

בשנים האחרונות, הרב גינזבורג מלמד על ארבע 'מהפכות' גדולות בהלכות תלמוד תורה: כתיבת התורה שבעל פה, נטילת שכר על לימוד תורה, לימוד תורה לנשים ולימוד תורה לאומות העולם, כאשר היום אנו נמצאים בעיצומה של המהפכה השלישית ובראשיתה של המהפכה הרביעית.

סוטה, אך היו יכולים להביא זה בתוך הלכות תלמוד תורה במסכת קידושין וכיו"ב, ומכל מקום קשה להביא ראיה! ולכל הפחות נראה מזה שהרי"ף והרא"ש לא תפסו שיש איסור גמור ללמד את בתו תורה, כפי שהתבאר שגם הרמב"ם לא התייחס לזה כאיסור מוחלט (ומכל מקום, למרות שהרי"ף והרא"ש שתקו, הטור והשו"ע הביאו דבר זה, בעקבות הרמב"ם והסמ"ג¹).

ומדברי הרא"ז נלמד שכן עזאי מסכים ללימוד "בניכם ולא בנותיכם"², דהיינו שאין מצוה-חובה תמידית מדאורייתא ללמדה תורה, אך בזמן הבית יש בזה חיוב. והמאירי פירש שגם בן עזאי לא התכוון לחיוב גמור, אלא "ראוי לו ללמדה תורה" (ומסתבר שגם זה בזמן הבית). נמצא שיש שלש דרגות בדברי בן עזאי: חובה בזמן הבית (ריא"ז), ראוי ללמדה בזמן הבית (מאירי), רשות בזמן הזה (ריא"ז). והדרגה הרביעית היא דעת רבי אליעזר שאין ללמדה משום תפלות.

והנה, הלימוד "בניכם ולא בנותיכם" הוא דין דאורייתא שאשה פטורה מתלמוד תורה, בדומה למצוות עשה שהזמן גרמן. אולם זהו רק פטור ואין כל מניעה שתלמד כמו גברים, כמו שיכולה לקיים מצוות שפטורה מהן (כשופר ולולב) ואף מברכת עליהן (לרוב הפוסקים). אולם כל ארבע המדרגות דלעיל

נקרא שוב את המשנה "אם יש לה זכות [לסוטה] היתה תולה לה... מכאן אומר בן עזאי חייב אדם ללמד את בתו תורה שאם תשתה תדע שהזכות תולה לה. רבי אליעזר אומר כל המלמד בתו תורה כאילו לומדה תפלות"³. הגישה המקובלת היא שהלכה כרבי אליעזר, כדברי הרמב"ם בפירוש המשנה שאין הלכה כבן עזאי. אבל יש דעות בפוסקים שהלכה כבן עזאי, ולפחות שהדבר אינו מוכרע.

דעת הרא"ז

כך כתב הרא"ז⁴ "אף על פי שאין האשה מצווה על תלמוד תורה כמו שנאמר 'ולמדתם אותם את בניכם ולא את בנותיכם', אם רצה ללמדה הרשות בידו... ובזמן שהיו משקין את הסוטות חייב אדם ללמד את בתו תורה שאם תשתה ותנצל תדע שהזכות תלת לה". כלומר: א. הלכה כבן עזאי. ב. גם בן עזאי לא אמר שזו חובה אלא בזמן הבית (כשהיה דין סוטה). ג. בזמן הזה זוהי רשות ואין כל איסור והגבלה בדבר!

אמנם לא מצאנו לריא"ז חבר בראשונים האומר בפירוש שהלכה כבן עזאי, אך יש לציין שהרי"ף והרא"ש לא הזכירו כלל עניין זה, לא את דברי בן עזאי ולא החולקים עליו (אמנם הרי"ף והרא"ש לא כתבו הלכות על מסכת

נערך ע"י יוסף פלאי, מאמר תשיעי בסדרה.

א סוטה פ"ג מ"ד. כ, א.

ב פסקי ריא"ז סוטה פ"א הלכה ב. וכן הוא בפסקיו בקידושין פ"א ה"ז.

ג מצות עשה יב.

ד קידושין כט, ב. וראה נדרים לז, ב, בקרן אורה ושלמי נדרים שם.

וכן תלמוד תורה לנשים לדעת רבי אליעזר ורבי יהושע שאומרים כאילו מלמדה תיפלות, מפני שאפשר בכל אלה לבוא עליהם לידי קלקול לידי פריצות וזלזול המצוה לפי שאין זהירות לקיימן כראוי". נראה שהראב"ד מושה לגמרי את המחלוקת על לימוד תורה לנשים למחלוקת על קיום שאר מצוות שפטורה מהן, ומשמע שאין טעם מיוחד לאסור דוקא בלימוד תורה! אם כן, כיון שלדעת רוב הפוסקים הלכה כרבי יוסי, שמעיקר הדין אשה יכולה לקיים כל מצוה שפטורה ממנה, הרי תהיה מותרת גם ללמוד תורה¹ (אולם יש לדחות שגם הראב"ד לא התכוון להשוות לגמרי בין הנושאים, וצריך עיון).

[עוד יש לציין לדברי רבי צדוק הכהן מלובלין² שרוצה לפרש בדעת הרמב"ם, שבן עזאי מדבר רק על לימוד ההלכות השייכות בנשים (ולפי רבי אליעזר גם הלכות אלו אין ללמד), והלכה כמותו! אלא שלכאורה יש סתירה לזה מדברי הרמב"ם בפירוש המשנה שאין הלכה כבן עזאי (וראה בספר ויואל משה שמסיק שלדעת בן עזאי צריך שתדע עומק הדברים, ואין הלכה כבן עזאי, עיי"ש). ומכל מקום אין מזה נפקא מינה לקולא, כיון שממילא מוסכם בפוסקים שאשה צריכה ללמוד ההלכות השייכות לה].

דברי הר"י צ

והנה הרבי הר"י צ מספר על הנשים

הן, בפשטות, מדרבנן, הן דברי בן עזאי לחיוב (כדי שלא תוציא לעז שהמים לא בדקוה) והן דברי רבי אליעזר לשלילה (כמו שהתבאר בפעמים הקודמות). כלומר, דין תורה הוא השורש המשאיר 'פתוח' לחכמים שיקבעו מה לקרב ומה לרחק.

בפנימיות, חמש הדרגות הן כנגד שם הוי': קוצו של י – דין דאורייתא ה'סובל' את כל האפשרויות, מתאים לכתר; י – חובה ללמדה בזמן הבית; ה – ראוי ללמדה בזמן הבית (י-ה) הן "הנסתרות", שייך לזמן הבית; ו – רשות בזמן הזה; ה – תפלות, החשש מתקלות מצד המלכות היורדת מטה.

ובדרך קצת אחרת: הכתר הוא המהפכה השלישית, כשתלמוד תורה לנשים הופך להיות לכתחילה בכל זמן, כמו שמתגלה בדורנו בעקבתא דמשיחא. זו תחילת העליה המשיחית של האשה לדרגת הכתר, "עטרת בעלה". דהיינו, האשה מגלה את צד ה'איש' שבה ונכללת ב"ולמדתם אותם את בניכם" (כמבואר על הפסוק "איש ואיש יולד בה" שמתגלה צד האיש שבאשה)!

דעת הראב"ד

והנה נחלקו התנאים³ אם נשים יכולות לסמוך על קרבן, לרבי יוסי "נשים סומכות רשות" ולרבי יהודה אין יכולות לסמוך, וכן נחלקו במצוות נוספות. והראב"ד ביאר בדעת רבי יהודה "שכל מצוה שהנשים פטורות ואם יעשו אותה אפשר לבוא לידי זלזול המצוה או לשום קלקול על ידי עשייתן מיחו בהם חכמים, כגון מיכל בת כושי שהיתה מנחת תפילין ומיחו בה חכמים, ואשתו של יונה שהיתה עולה לרגל והושבה, והכי איתא בעירובין ירושלמי, ופולגותא היא דאיכא מ"ד מיחו ואיכא למ"ד לא מיחו.

1 פירוש הראב"ד לתורת כהנים פרשת ויקרא פרשתא ב, עיין שם.

2 אמנם הראב"ד עצמו, בהמשך דבריו שם, פוסק להלכה כרבי יהודה, שבמצוות שיש בהן חשש קלקול אין רשאות לקיים, שלא כדעת רוב הפוסקים הנ"ל. אלא שאם נצרף את דבריו בהסבר המחלוקת לדברי רוב הפוסקים להלכה – אז ניתן להתיר.

3 בספרו אוצר המלך על הרמב"ם, הלכות תלמוד תורה פ"א ה"ג.

אשה בקב תפלות" המתפרשים קרוב לרבי אליעזר), ורבי אלעזר בן עזריה האומר שנשים באות להקהל כדי "לשמוע" ומכאן מוכיחים בירושלמי שאינו סובר כבן עזאי. בפנימיות, רבי אליעזר הוא קו שמאל (הוא שמותי, מבית שמאי), רבי יהושע הוא קו ימין, רבי אלעזר בן עזריה קו האמצעי (הוא הנשיא) – שלשת אלו הם בית דין של שלשה המסתייגים מהשוואת לימוד תורה של נשים לגברים, ואילו האשה עצמה היא סוד המלכות. אמנם בן עזאי הוא כנגד ספירת היסוד המשפיע במלכות ולכן הוא 'פוקד' את האשה בדברי תורה!

והנה ספירת היסוד היא ספירה 'סודית' השייכת במיוחד לבעלי הקבלה, פנימיות התורה. לכן באופן גלוי אין הלכה כמותו, אבל ככל שמעמיקים, בדרכם של המקובלים וגדולי החסידות (כדברי הרי"צ), מתברר שדבריו נכונים יותר ויותר. בן עזאי הוא בין הארבעה שנכנסו לפרדס, ושם הוא מכוון כנגד החכמה (כמבואר באר"י). ואכן, השפעת החכמה מסתיימת ביסוד ("יסוד אבא ארוך ומסתיים ביסוד ז"א [= עזאי]).

ועוד, מבואר באר"י^ט שבן עזאי הוא גלגולו של שמאי, שמאי דחה את הגרים ובן עזאי תקן זאת בכך שבלימודו המשיך נפשות גרים. ויש לומר שבן עזאי תקן גם את הנטיה של שמאי לדחות את הנשים מתלמוד תורה (שהרי רבי אליעזר מבית שמאי כנ"ל). חזרת שמאי בגלגול הופכת לשמאי שמאי = שבת (יום האשה).

ט שער הגלגולים הקדמה לד.

הלמדניות במשפחת אדמו"ר הזקן, ומביא (בסגנון ספרותי) בשם הרבנית רחל, סבתו של אדמו"ר הזקן, מה שהסבירה לבתה, הרבנית דבורה לאה, וכך אמרה: קיימות שתי שיטות-גישות בנוגע לתלמוד תורה לנשים, מצד אחד יש "סביבה של גאוני עולם ויראי אלקים אבל מנגדים בכל תוקף ללמד את בנותיהם תורה", ולעומת זאת "סביבה של גאונים בעלי הקבלה ובעלי מוסר, המחבבים גם אנשים פשוטים, ודעתם מוחלטת אשר גם הנשים רשאיות ללמוד תורה!" וממשיכה "שני אופני חינוך המה הבאים משתי שיטות מיוחדות שהן שתי דעות בגמרא, האחת מחייבת את האדם ללמד תורה גם את בתו. והשניה חולקת, וגם הדעה השניה אינה אוסרת את הלימוד לנשים אלא סוברת שלא לבד שאינו חייב ללמד את בתו תורה אלא שעוד עלול להזיק".

אם כן, ההנהגה של "בעלי הקבלה ובעלי מוסר" – שהרי"צ דוגל בה כמובן – היא ללמד תורה לנשים, כדעת בן עזאי! ואפשר להסביר בדעתו לכאורה הכוונה שאמנם הרמב"ם והשו"ע פסקו שלא כבן עזאי, אבל למעשה הרבה נהגו כבן עזאי, ושלא כרמב"ם (אלא כריא"ז). ובדרך אחרת יש לומר לפי מה שהתבאר שגם לרמב"ם אין פסק הלכה גמור ומוחלט לאיסור, וזהו טעמם של בעלי השיטה המקילה.

בן עזאי – היסוד

דעות התנאים השונות המפורשות לגבי לימוד תורה לנשים הן: בן עזאי, רבי אליעזר, רבי יהושע (בהמשך המשנה, "רוצה

הסיפור החסידי

הרבי הרש"ב מליובאוויטש | שופכים חסידות

רבי שלום דובער שניאורסאהן מליובאוויטש, האדמו"ר הרביעי בשושלת חב"ד, נולד להוריו, רבי שמואל שניאורסאהן – הרבי מהר"ש – והרבנית רבקה, ב-כ' בחשון תרכ"א. בברית המילה שלו נתן לו סבו, אדמו"ר הצמח צדק, את הכינוי רש"ב. לאחר פטירת אביו ועל פי צוואתו קבל על עצמו את הנשיאות, תחילה בליובאוויטש ובאחרית ימיו ברוסטוב. הקים את ישיבת 'תומכי תמימים' בליובאוויטש וכן את ישיבת 'תורת אמת', תחילה בחברון ואח"כ בירושלים. הסתלק ביום ב' ניסן תר"פ ונטמן בבית העלמין ברוסטוב. את מקומו מילא בנו יחידו הרבי הריי"צ. בין ספריו הידועים: המשך תער"ב, המשך תרס"ו, קונטרס העבודה, קונטרס 'ומעין' וקונטרס 'עץ החיים'.

בשל 'שפיכת החסידות' שלו, נודע הרבי הרש"ב כ'רמב"ם של תורת החסידות'. מאמריהם יסודיים, ארוכים ומבוארים, ובמיוחד הצטיינו בכך ה'המשכים': מאמרים שנמסרו במשך תקופה ארוכה ועסקו כולם בביאור נושא מסוים בתורת החסידות. ההמשך מהווה חידוש בכך שמגמתו להקיף נושא חסידי ולהעמיק בו, בניגוד לצורה השגורה של מאמרי חסידות המקושרים למעגל השנה או לפרשיות השבוע. את מסורת ההמשכים פתח כבר אביו, האדמו"ר מהר"ש, אולם בתקופתו ניתן עליהם דגש מיוחד.

ההמשכים נאמרו בשנות פעילותה של הישיבה: ההמשך הראשון נאמר שנה וחצי אחר הקמת תומכי תמימים, והאחרון מסתיים בשנים בו נסגרה הישיבה בליובאוויטש עקב מלחמת העולם הראשונה. אכן, בשני תחומים – בהמשכים הארוכים ובחינוך החסידי לבחורים צעירים – הפך הרבי הרש"ב את תורת החסידות ליסוד המרכזי בחיים החסידיים, ולשיטה מסודרת הניתנת להילמד נדבך על גבי נדבך.

המשקל הרב שנתן הרש"ב לתורה, מתבטא גם בדרכו לפעול ישועות דווקא באמצעותה:

לאחר שייסד הרבי את ישיבת תומכי תמימים, התפעל משהו מאד מסדר הלימוד בישיבה. עד אז לא היה מקובל ללמוד פנימיות התורה בתוך ישיבה – בישיבה למדו רק גמרא. היו ישיבות שלמדו גם ספרי מוסר, אבל בעיקר למדו רק גמרא. פתאום יש כאן ישיבה שלומדים בה גם חסידות, מושגים עמוקים של אלקות, התבוננות בה' – כזה דבר לא היה מקובל בישיבות. אותו אחד אמר לרבי ש'מאד מיוחד כאן שמלמדים חסידות בתוך הישיבה'. הגיב הרבי: כאן לא 'מלמדים' חסידות, כאן 'מ'גיסט' חסידות' [= שופכים חסידות].

ההתבטאות הייחודית של הרש"ב, שהקים את הישיבה החסידית הראשונה, מהווה הוראה לכל מקום בו מתחנכים חסידים (וחסידות). ניתן לחשוב כי החסידות היא מקצוע לימודי, וככזה יש להקדיש לו שיעור אחד או יותר במהלך השבוע. אבל כאן אומר הרבי, כי החסידות איננה עוד מקצוע אלא מהותו של המוסד החינוכי, מוריו ותלמידיו. את מי התורה יש לשפוך בשפע כמו מי סבון בניקיונות של פסח, ולתת להם להתפשט ולנקות כל פינה בתוכנית הלימודים ובנפש התלמידים.

החסידים מיד יצאו החוצה והלבנה יצאה. כמו רשב"י בספר הזהר, המוריד גשם בתורתו, פועל הרש"ב ישועות בעזרת אמירת תורה השייכת לעניין. הדרוש שדורש כאן מבוסס על דרשה הנזכרת פעמים רבות בחסידות חב"ד, ולפיה המילה 'ספירה' היא לשון 'אבן ספיר' – אבן יקרה ומאירה. בפרט נאמרו הדברים בהקשר לספירת העומר, בה מכוונים ומתפללים להאיר בכל יום את ספירתו המיוחדת. כך סופרים-מאירים את עומר השעורים, שבהיותו מאכל בהמה מסמל את הנפש הבהמית.

"הארת הכוכבים" אותה פעל הרבי הרש"ב בסיפור, התייחסה לכוכבים בגשמיות ופעלה את סילוק העננים שהסתירו את הירח. אולם בפשט הפסוק, כשאמר ה' לאברהם "כה יהיה זרעך", המשיל את היהודים עצמם לכוכבים. אם כך, להאיר את הכוכבים פירושו להאיר את היהודים. במה מאירים יהודים?

נתבונן בכך בעזרת הפסוק הבא, המתאר את תגובתו של אברהם לברכה: "והאמן בהו' ויחשבה לו צדקה". הכוח אותו העביר אברהם לבניו הוא כח האמונה (**אמונה** – אותיות "**והאמן**" – בגימטריא **בנים**). בזכות אברהם אבינו, כל יהודי יכול (עם החסידות הנשפכת עליו) להאיר את אחיו הכוכבים באור של אמונה.

חדש אחד, הגיע זמן קידוש לבנה והלבנה לא נראתה. באו החסידים הגדולים ובקשו מהרבי שתראה הלבנה. כשיש איזו צרה מכניסים פתק לרבי שיעורר רחמים רבים, ובשביל חסיד ירא שמייים וחרד לדבר ה' [שיש לו גם שמחה של מצוה] יש צער גדול מאד אם לא יכול לקיים מצוה זו.

הרבי, במקום להתפלל, אמר דרשה על פסוק בתורה: "ויוצא אתו החוצה", ה' הוציא את אברהם אבינו החוצה ואמר לו "הבט נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך". לאברהם לא היו ילדים, הוא בכה לפני ה' שיזכה לילדים, וה' הוציא אותו החוצה ואמר לו – הסתכל השמימה, תספור את הכוכבים, יש הרבה כוכבים, בלי סוף, וכך יהיו ילדיך, "כה יהיה זרעך".

הרבי הרש"ב דרש לגבי הפסוק הזה, "וספור הכוכבים", האר הכוכבים. יש לך כח להאיר את הכוכבים. חושבים שהאור בא מהכוכבים – שמש, ירח וכוכבים – אבל אתה היהודי הראשון, המאמין הראשון, התפקיד שלך והכח שלך הוא לספור את הכוכבים, להאיר את הכוכבים. אז הוא המשיך ואמר לו – "כה יהיה זרעך", כמו שלך, אברהם אבינו, יש כח לספור-להאיר את הכוכבים, ככה לכל הילדים שלך, כל היהודים, גם יהיה הכח לספור-להאיר את הכוכבים. אחרי שהוא אמר את הווארט הזה

תיקון הקהילה

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" לצוות על המשכן – זהו תיקון חטא העגל שבו נאמר "ויקהל העם על אהרן". והרמז **ויקהל העם על אהרן ויקהל משה את כל עדת בני ישראל** = **שמע ישראל הוי' אלהינו הוי' אחד**, ללמד שגם בשעת החטא היו ישראל מאמינים בה' אחד.

מענות ותשובות

מה עושים כשאין מקוה?

מה ניתן לעשות כאשר כל מקוואות הגברים סגורים בעקבות המצב?

מענה:

אם יש אפשרות לטבול במעין, מה טוב. אם אין אפשרות כזו (או שיש בזה יותר מדי בטול תורה וטורח) אז בעת צורך ניתן לשפוך על עצמו ט' קבין של מים (מקלחת מספיקה לענין זה) וליטול ידיים לפי כוונת הבעש"ט.

ביטול לימוד בת"תים וישיבות

איך עלינו מנהלי המוסדות להתייחס לביטול הלימוד עליו החליטה הממשלה, האם נכון להתאמץ בכל אופן לארגן לימודים לא פורמליים באופן שלא עובר על התקנות? מצד אחד מצער לראות שהדבר הראשון שמבטלים הוא לימוד התורה, ומצד שני ניכר שאין כאן גזירה נגד הדת ח"ו אלא נסיון לסייע לכלל להתגבר על הוירוס ואי שתוף פעולה עם מאמצים אלה עלול לגרום חילול השם וסיכון הציבור.

מענה:

לא צריך להשבית לימוד של תנוקות של בית רבן (וגם של גדולים) – זו הזכות הכי גדולה שלנו להשמר כו'. גם כשהת"ת סגור, אפשר לארגן (בבתי משפחות וכיו"ב) קבוצות קטנות של לימוד פחות מעשרה ילדים יחד וגם להתוועד ולשיר וכו' (ולבקש רחמים בשמחה כנ"ל).
כמובן צריך גם להתעסק בהפצת המעינות בכל דרך אפשרית בהתחשב בהגבלות הציבוריות.

במענה לשאלת רבים

מה ניתן ורצוי לעשות בימים אלה, בהקשר של התפשטות נגיף הקורונה:

א. בימים אלה על כל אחד לעשות ככל יכולתו להפצת המעינות.

זו עת רצון בה הדברים מתקבלים בציבור, ועל כל אחד ואחת להשקיע את שכלו ואת מרצו בהפצת המעינות.
כפשוט, באמצעים הטכנולוגיים של ימינו, יש דברים רבים שניתן לעשות גם מהבית.

בהתוועדות פורים השנה דובר באריכות על הלימודים מהקורונה, והפצת הדברים נכללת גם היא בענין, ובוודאי מסקרנת היום רבים.

ב. בזמן מגפה (חמורה יותר...) כתב המהר"ל מקאפוסט: "והעיקר לא לירא ולא ליפחד כלל... כי אם לבקש רחמים בשמחה!"

ג. כתב הצמח-צדק בזמן מגפה ש"ראוי להרבות בצדקה... ומבואר באגרת הקדש שיש מעלה גדולה ונפלאה בנתינת הצדקה בהרבה פעמים... לכן ראוי שכל מי שאפשר לו יתן מטבע אחד מדי שעה וקודם כל תפלה, בענין שיהיה ח"י קטנים בכל יום" (היינו ח"י מהמטבעות הקטנים המצויים).

כדאי להשתדל לתת צדקה פעם בשעה, ובמדת האפשר לא לפחות מ-ח"י שקלים (אם קשה, אפשר להסתפק ב-ח"י מטבעות של 10 אגורות).

ד. פרקי תהלים מומלצים לאמירה בימים אלה: א, כ, כג, כה, נא, סז, קיח, קכא, קל, קנ. וה' ישלח רפואה שלמה לכל החולים ומריבוי הפצת המעינות בשמחה נזכה תיכף ומיד "למסמך גאולה לגאולה" בשמחת הגאולה האמתית והשלמה.

פגם בעבודה מאהבה

בעלי שלח את התפילין שלו לבדיקה, והתגלתה טעות בתפילין של יד (אע"פ שכבר שלח בעבר לבדיקה ולא נמצאה כל טעות). היה כתוב "ולעבדו" במקום "ולעבדו", כלומר י במקום ו. אשמח להבין מה המשמעות הרוחנית של הטעות וכיצד ניתן לתקן זאת?

מענה:

הפסוק אומר "לאהבה את הוי' אלהיכם ולעבדו וגו'". חסרון ב-ו היינו חסרון בחיבור האהבה לעבודה [ומאידך, י היא מידת היראה]. "לית פולחנא כפולחנא דרחימותא", וגם בחיי היום-יום העבודה צריכה להמשך מהאהבה ולהתחבר אליה.

המשך מעמ' 28

ובכללות הוא הדעת של כל ישראל^{יג}.
ג. "העובדים במשכן, 'עבדת הלוים'... לעבוד לפרוק ולטעון כו'". הלוים שייכים לספירת הגבורה^{יד} (ומכאן תפקידם גם כמשוררים, "לארמא קלא"^{טו} בגבורה) ושרשה בבינה (סוד "ועבד הלו' הוא"^{טז}).
ד. "אהרן ובניו, ושלשתם רמזם הכתוב, איתמר ואהרן הרי נאמרו בפירוש, ואלעזר רמזו באומרו 'בן אהרן', כי אני יודע כי איתמר בנו של אהרן הוא, אלא לרמזו על אלעזר" (ו'חתימת' הרמז: **בן אהרן** בגימטריא **אלעזר**!). הכהנים שייכים לחסד^{יז}, ועבודתם היא בבחינת "לית פולחנא כפולחנא דרחימותא"^{יח}, ושרש החסד בחכמה, עבודה "בחשאי וברעותא דלבא"^{יט}.
ה. "העושה מלאכת המשכן, והוא שאמר 'ובצלאל וגו'". במלאכת המשכן בצלאל בן אורי הוא ה"צדיק יסוד עולם" שהיה בצל א-ל וידע לצרף אותיות בהן נבראו שמים וארץ^כ.

וגם **ז אדר**, יומו של משה) בכל נדבת המשכן – מתאים להיות משה "דבר אחד לדור" ולמדתו, הדעת, שהיא "מפתחא דכליל שית"^{כא}, הכוללת את כל הפרטים. אך הוא חותם בפירוש "אלה פקודי" כ'אלה מנויי' ומסביר שיש כאן חמשה מנויים – "מהם ממונים על המשכן עצמו, להתקיים או להתבטל חס ושלום, ומהם על עבודתו, ומהם על עובדיו, ומהם על מלאכתו" – שניתן גם להקבילים לספירות:
א. "העֲדָת" רמזו ל"תורה, כי כל זמן שישראל עוסקים בתורה ומקימין מצותיה יתקיים המשכן, וזולת זה אין משכן. והוא אומר ז"ל בפסוק 'אהל שכן באדם'... באמצעות אדם" (דהיינו התורה, "חכמת אדם תאיר פניו"^{כב}).
"ולאו דווקא עדות הכתובה בלוחות ובספר כתובה, אלא 'אשר פָקַד על פי משה', פרוש תורה שבעל פה שנמסרה למשה לפה ולא לכתבה". התורה שבעל פה המקבלת מהתורה שבכתב היא המלכות המקבלת מהתפארת.

ב. "יכוון על פקודת משה, שפקיד הוא בדבר זה לצוות על משפטיו ודיניו של המשכן". במדות הלב מדת משה היא נצח, ובסוף פרשת כי תשא הוא זכה גם לקרני הוד,

יג ראה שעה"כ דרוש א מדרושי הפסח.
יד לקו"ת קרח נה, ב.
טו זהר ח"ג לט, א. קעז, ב.
טז במדבר יח, כג. וראה תניא פ"ג.
יז ראה תניא שם.
יח זהר ח"ב נה, ב. ח"ג רסז, א.
יט זהר ח"ג קעח, ב.
כ ברכות נה, א.

י סנהדרין ח, א.
יא זהר ח"ב קעז, א.
יב קהלת ח, א.

פרקי תהלים

לאמרם בעת מגפת הקורונה

על-פי הדרכת מו"ר הרב יצחק גינזבורג שליט"א

כה

לְדוֹד אֱלֹהֵי ה' נִפְשִׁי אֲשָׂא: אֱלֹהֵי בֹהַ בְּטַחְתִּי אֶל
אֲבוֹשָׁה אֶל יַעֲלֶצוּ אֹיְבֵי לִי: גַם כָּל קִנְיָה לֹא יִבְשׁוּ
יִבְשׁוּ הַבּוֹגְדִים רִיקָם: דָּרְכֶיךָ ה' הוֹדִיעֵנִי אֲנִיחוּתִיךָ
לִפְנֵי: הַדְרִיכֵנִי בְּאִמְתָּךְ וְלִפְנֵי כִי אֶתֶּה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אוֹתָךְ קִוִּיתִי כָּל הַיּוֹם: זָכֹר רַחֲמֶיךָ ה' וְחַסְדֶּיךָ
כִּי מַעֲוֹלָם הֵמָּה: חַטּוֹת נַעֲוִיר וּפְשָׁעֵי אֶל תִּזְכּוֹר
כַּחֲסִידֶךָ זָכֹר לִי אֶתֶּה לְמַעַן טוֹבָה ה': טוֹב וַיֵּשֶׁר ה'
עַל כֵּן יוֹדֶה חַטָּאִים בְּדֶרֶךְ: יִדְרֶה עֲנוּיִם בְּמִשְׁפָּט
וְלִמּוֹד עֲנוּיִם דְּרָכֹה: כָּל אֲרָחוֹת ה' חֶסֶד וְאֱמֶת
לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֹדֵתָיו: לְמַעַן שְׁמֶךָ ה' וְסִלַּחְתָּ לַעֲוִי
כִּי רַב הוּא: מִי זֶה הָאִישׁ יֵרָא ה' יוֹרֵנוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר:
נִפְשׁוּ בְּטוֹב תְּלִין וְתָרְעוּ יִירָשׁ אֶרֶץ: סוֹד ה' לִירְאָיו
וּבְרִיתוֹ לַהוֹדִיעֵם: עֲנִי תִמְכֵּד אֶל ה' כִּי הוּא יוֹצִיא
מִרְשֶׁת רִגְלִי: פָּנָה אֵלַי וְחַנּוּנִי כִּי יַחֲדִיד וְעֲנִי אָנִי:
צְרוֹת לִבִּי הִרְחִיבוּ מִמַּצּוֹקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי: רֹאה
עֲנִי וְעֲמִלִי וְשֵׂא לְכָל חַטָּאוֹתַי: רֹאה אֹיְבֵי כִּי רָבוּ
וְשֹׁנְאֵת חֲמָם שְׂנֵאוֹנִי: שְׁמֶרָה נִפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אֶל
אֲבוֹשׁ כִּי חֲסִיתִי בָּךְ: תָּם וַיֵּשֶׁר יִצְרוֹנִי כִּי קִוִּיתִיךָ:
פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו:

נא

לְמַנְצָח מִזְמוֹר לְדוֹד: בָּבוֹא אֵלָיו נָתַן הַנְּבִיא פֶּאֶשֶׁר
בֵּא אֶל בֵּית שָׁבַע: חֲנִי אֱלֹהִים כַּחֲסִידֶךָ כְּרַב רַחֲמֶיךָ
מִחָה פֶּשָׁעֵי: הִרְבָּה הָרֵב בְּפִסְגֵי מַעֲוִי וּמַחְסָאֵתִי
טִהַרְנִי: כִּי פֶשָׁעֵי אֲנִי אֶדַע וְחַטָּאוֹתִי נִגְדִי תִמְכֵּד: לָךְ
לְבָדֶךָ חַטָּאוֹתִי וְהִרַע בְּעֵינַי עֲשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַּק
בְּדַבְּרֶךָ תִּזְכָּה בְּשִׁפְטֶךָ: הֵן בָּעוֹן חוֹלְלָתִי וּבְחַטָּא
יִחְמַתִּנִי אִמִּי: הֵן אֶמֶת חִפְצָה בְּטוֹחוֹת וּבִסְתָם
חֲכֵמָה תוֹדִיעֵנִי: תַּחֲסֹאנִי בְּאֲזוֹב וְאֶתֶּהָר תַּכְבִּסֵּנִי
וּמִשְׁלַג אֶלְפִּין: תִּשְׁמִיעֵנִי שֹׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה תִּגְלֶנִּי

א

אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלַךְ בְּעֶצֶת רָשָׁעִים
וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמַד וּבְמוֹשָׁב לָצִים לֹא
יָשָׁב: כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חָפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יוֹהָה יוֹמָם
וְלַיְלָה: וְהָיָה בָּעֵץ שְׁתוּל עַל פִּלְגֵי מַיִם אֲשֶׁר
פָּרְיוֹ יִתֵּן בָּעֵתוֹ וְעֵלְהוּ לֹא יָבוֹל וְכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
יִצְלִיחַ: לֹא כֵן הָרָשָׁעִים כִּי אִם כַּמָּץ אֲשֶׁר תִּדְפֹּנוּ
רוּחַ: עַל כֵּן לֹא יִקְמוּ רָשָׁעִים בְּמִשְׁפָּט וְחַטָּאִים
בְּעֵדַת צַדִּיקִים: כִּי יוֹדַע ה' דֶּרֶךְ צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ
רָשָׁעִים תֵּאבֵד:

כ

לְמַנְצָח מִזְמוֹר לְדוֹד: יַעֲנֶה ה' בְּיוֹם צָרָה יִשְׁלָכֶךָ
שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יִשְׁלַח עֲזָרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן
יִסְעָדֶךָ: יִזְכֹּר כָּל מִנְחָתְךָ וְעוֹלֹתֶךָ יִדְשָׁנָה
סֵלָה: יִתֵּן לָךְ כִּלְכָּבָהּ וְכָל עֲצָתְךָ יִמְלֵא: גִּנְנָה
בִּישׁוּעָתְךָ וּבִשֵּׁם אֱלֹהֶינוּ נִגְדָל יִמְלֵא ה' כָּל
מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: עֲתָה יִדְעֵתִי כִּי הוֹשִׁיעַ ה' מִשִּׁיחוֹ
יַעֲנֶהוּ מִשְׁמִי קֹדֶשׁוֹ בְּגִבְרוֹת יִשְׁעֵי יְמִינוֹ: אֱלֹהֵי
כָרֶכֶב וְאֱלֹהֵי בְּשׂוֹסִים וְאֶנְחֵנוּ בְּשֵׁם ה' אֱלֹהֵינוּ
נִזְבִּיר: הֵמָּה פָּרְעוּ וְנִפְּלוּ וְאֶנְחֵנוּ קִמְנוּ וְנִתְעוֹדַד:
ה' הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קִרְאֵנוּ:

כג

מִזְמוֹר לְדוֹד ה' רַעֲי לֹא אֲחַסֵּר: בְּנֵאוֹת דָּשָׂא
יִרְבִּיעֵנִי עַל מִי מִנְחוֹת יִהְלֵנִי: נִפְשִׁי יִשׁוּבֵב יִנְחֵנִי
בְּמַעֲגָלִי צִדֵּק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֶלֶף בְּגִי אֶצְלָמוֹת
לֹא אֵירָא רַע כִּי אֶתֶּה עֲמָדִי שְׁבֻטָּה וּמִשְׁעֵנִיתָהּ
הִמָּה יִנְחַמֵּנִי: תַּעֲרֶה לִפְנֵי שְׁלַחַן נֶגֶד צָרָרִי דִשְׁנוֹת
בְּשִׁמֹן רֹאשִׁי פוֹסִי רוּיָה: אַף טוֹב וְחֶסֶד יִרְדֹּפֵנִי
כָּל יְמֵי חַיִּי וְשִׁבְתִּי בְּבֵית ה' לְאֶרְךָ יָמִים:

מַעֲשֵׂי יְהוָה יִסֹּר יִסְרֹנִי יְהוָה וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי: פִּתְחוּ
 לִי שַׁעַר צֶדֶק אֲבֹא בָם אֲדַבֵּר יְהוָה זֶה הַשּׁוֹעֵר
 לִה' צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ: אֲדַבֵּר כִּי עֲנִיתִנִי וְתַחֲלִי
 לִישׁוּעָה: אֲכַן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פָּנָה:
 מֵאֵת ה' הִיתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינַיִנִי: זֶה הַיּוֹם
 עָשָׂה ה' נִגִּילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ: אֲנֹכִי ה' הוֹשִׁיעָה נָא
 אֲנֹכִי ה' הַצִּלִּיחָה נָא: בְּרוּךְ הֵבֵא בָשָׂם ה' בְּרִכְיוֹכֶם
 מִבֵּית ה': אֵל ה' וַיֵּאָר לָנוּ אִסְרוּ חַג בַּעֲבֹתֵים עַד
 קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אֵלֵינוּ אֵתָה וְאֲדַבֵּר אֱלֹהֵי אֲרוֹמְקֶךָ:
 הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ:

קכא

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֲשָׁא עֲנִי אֵל הַהָרִים מֵאֵין יָבֹא
 עֲזָרִי: עֲזָרִי מִעַם ה' עָשָׂה שְׁמִים וְאָרֶץ: אֵל יִתֵּן
 לַמּוֹת רִגְלָךָ אֵל יְנוּם שְׁמֶרְךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא
 יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: ה' שְׁמֶרְךָ ה' צִלָּךְ עַל יַד
 יְמִינֶךָ: יוֹכֵם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִכְבֶּה וְיָרֵחַ בְּלִילָה: ה'
 יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשְׁךָ: ה' יִשְׁמֹר
 צִאֲתֶךָ וּבֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

קל

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְמָקִים קְרָאתִיךָ ה': אֲדַבֵּר
 שְׁמֶעָה בְּקוֹלִי תִּהְיֶינָה אֲזִנֶּיךָ קוֹשְׁבוֹת לְקוֹל
 תַּחֲנוּנִי: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יְהוָה אֲדַבֵּר מִי יַעֲמֹד:
 כִּי עִמָּךְ הִסְלִיחָה לְמַעַן תִּתְּנָה: קוֹנִיתִי ה' קוֹנֵתָה
 נִפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחֵלֵתִי: נִפְשִׁי לֹאדַבֵּר מִשְׁמָרִים
 לְבָקֶר שְׁמָרִים לְבָקֶר: יַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל ה' כִּי עַם
 ה' הַחֲסִיד וְהַרְבֵּה עַמּוֹ פְּדוּתִי: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת
 יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו:

קכב

הִלְלוּ יְהוָה הִלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁ הִלְלוּהוּ בְּרָקִיעַ עֲדוּ:
 הִלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו הִלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדֻלּוֹ: הִלְלוּהוּ
 בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הִלְלוּהוּ בְּנֶבֶל וּכְנֹר: הִלְלוּהוּ בְּתוֹף
 וּמְחוֹל הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלִי
 שְׁמַע הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלִי תְרוּעָה: כָּל הַנְּשָׁמָה
 תִּתְהַלֵּל יְהוָה הִלְלוּהוּ:

עֲצָמוֹת דֹּפִיתִי: הִסְתַּר פָּנַי מִחֶטְאִי וְכָל עֲוֹנוֹתִי
 מִחֵה: לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חִדָּשׁ
 בְּקִרְבִּי: אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי מִלִּפְנֵיךָ וְרוּחַ קְדֹשְׁךָ אֵל
 תִּקַּח מִמֶּנִּי: הַשִּׁיבָה לִי שָׁשׂוֹן וְשִׁעָר וְרוּחַ נְדִיבָה
 תִּסְמְכֵנִי: אֲלַמְּדָה פִּשְׁעִים דְּרָכֶיךָ וְחִשָּׁאִים אֵלֶיךָ
 יָשׁוּבוּ: הַצִּילֵנִי מִדְּמַיִם אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תִשׁוּעָתִי
 תִּרְנֹן לְשׁוֹנִי צִדְקָתְךָ: אֲדַבֵּר שְׁפָתִי תִפְתָּח וּפִי יִגִּיד
 תְּהִלָּתְךָ: כִּי לֹא תִחַפֵּץ זָכַח וְאֵתָנָה עוֹלָה לֹא
 תִרְצָה: זָכַחִי אֱלֹהִים רוּחַ נְשָׁפָרָה לֵב נְשָׁפָר וְנִדְבָה
 אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה: הִיטִיבָה בְּרַצוֹנָךְ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה
 חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָּם: אֲזִי תִחַפֵּץ זָכַחִי צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל
 אֲזִי יַעֲלֶה עַל מִזְבֵּחַךָ פְּרִים:

קכג

לַמַּעֲלָה בְּנִיגוֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ
 יָאֵר פָּנָיו אֶתָּנוּ סֵלָה: לְדַעַת בְּאָרֶץ דְּרָכֶךָ בְּכָל
 גּוֹיִם יִשְׁוַעְתָּךְ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים
 בָּלָם: יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאָמִים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים
 מִיִּשׁוּר וּלְאָמִים בְּאָרֶץ תִּנָּחַם סֵלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים
 אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים בָּלָם: אָרֶץ נִתְּנָה יְבוּלָה
 יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ
 אֶתֶּךָ כָּל אֶפְסֵי אָרֶץ:

קכד

הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ: יֹאמְרוּ נָא
 יִשְׂרָאֵל כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ: יֹאמְרוּ נָא בֵּית אֶהֱרֹן
 כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדּוֹ: יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי ה' כִּי לַעֲוֹלָם
 חֲסִדּוֹ: מִן הַמִּצַּר קְרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּמִרְחָב יְהוָה ה'
 לִי לֹא אִירָא מִה עָשָׂה לִי אֲדָם: ה' לִי בַּעֲזָרִי וְאֲנִי
 אִירָאָה בְּשׁוֹנָאִי: טוֹב לַחֲסוֹת בְּה' מִבְּטָח בְּאָדָם:
 טוֹב לַחֲסוֹת בְּה' מִבְּטָח בְּנַדְיָבִים: כָּל גּוֹיִם סָבְבוּנִי
 בָּשָׂם ה' כִּי אֲמִילָם: סָבְבוּנִי גַם סָבְבוּנִי בָשָׂם ה'
 כִּי אֲמִילָם: סָבְבוּנִי כְּדִבּוּרִים דַּעֲבוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים
 בָּשָׂם ה' כִּי אֲמִילָם: דַּחָה דְחִיתִנִי לְנֹפֶל וְה' עֲזָרִנִי:
 עֲזִי וְזִמְרָתִי יְהוָה לִי לִישׁוּעָה: קוֹל רָנָה וִישׁוּעָה
 בְּאֶהְלִי צְדִיקִים יִמִּין ה' עָשָׂה חֵיל: יִמִּין ה' רֹמְמָה
 יִמִּין ה' עָשָׂה חֵיל: לֹא אָמוֹת כִּי אֶחָה וְאֶסְפָּר

מתמטיקה בפרשת השבוע

פרשת ויקהל

זו כמובן תופעה מאד נדירה. כמה נדירה? אפשר לחשב שההסתברות שערך כל קבוצת מלים תהיה כפולה של 7 הוא 1 מתוך 7, ומומילא ההסתברות שכל 8 הקבוצות תהיינה כפולות של 7 הוא חלק אחד מתוך 7^8 או פחות מ-1 מתוך כ-5.8 מליון. כיוון שבתנ"ך יש הרבה פחות פסוקים ממספר זה, הרי לא מסתבר שבכלל יהיה פסוק כזה בכל התנ"ך. מכל הנ"ל נלמד שנדבת המשכן היתה בשביעיות, "כל השביעין חביבין", הדגמה נפלאה של הקשר בין המשכן ושמירת השבת, הנושא בו פותחת הפרשה.

ויקהל-פקודי

בפרשת ויקהל כתוב, **"אֶת הַבָּרִיחַ [הַתִּיכֹן לְבָרִחַ] בְּתוֹךְ הַקָּרָשִׁים"** (ויקהל לו, לג) ובפרשת פקודי כתוב **"אֶת הַפְּעַמָּיִם בְּתוֹךְ הָרַמְנִים"** (פקודי לט, כה). בשני הביטויים ראשי התבות **אָהֳבָה** (ראשי תבות אלה נדירים יותר מראשי תבות של שם הוי'). בביטוי המלא מויקהל 6 תבות, בביטוי מפקודי 4 תבות ועל כן אפשר לציירם כמשולש של 4 שבו השורה התחתונה (שיר מרובע) של 4 תבות היא הביטוי מפקודי.

יש לומר שהיחס בין שני הביטויים הוא של זכר (הַגְּרִים בְּתוֹךְ) ונקבה (שכן המעיל הוא בגד-שמלה) והיינו שתי בחינות אהבה משלימות.

בשני הביטויים 26 ו-19 אותיות,

סוד מילוי מה (הוי' ועוד חֲנָה
ששוים אדם), משולש 9 וכך

נציירם: בפנות אותיות **אמת**
וכן ערך האותיות בציר
המרכזי - הבריא התיכון!

על פי הטעמים פסוק ה בפרק לו של
פרשתנו נחלק ל-4 חלקים (אתנחתא וזקף
קטן בכל צד של האתנחתא): "וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה
לֵאמֹר" שווה 910, "מִרְבִּים הָעָם לְהִבָּיֵא" שווה
455, "מִדֵּי הָעֶבֶדָה לְמַלְאכָה" שווה 266, ו"אֲשֶׁר
צִוָּה הוֹי לַעֲשֹׂת אֹתָהּ" שווה 1834. סכום שלשת
החלקים הראשונים 1176 והוא משולש 48 וכן
:"סֹד הִסְדּוֹת וְעִמּוּד הַחֲכָמוֹת". 1834 הוא
התמניין [המספר האוקטוהדרלי] של 14 ⁽¹²⁾
 $\pm 10^2 \pm 9^2 \pm 8^2 \pm 7^2 \pm 6^2 \pm 5^2 \pm 4^2 \pm 3^2 \pm 2^2 \pm 10^2 \pm 11^2 \pm 12^2 \pm 13^2 \pm 14^2 \pm 13^2 \pm 12^2 \pm 11^2 \pm 10^2$
 $\pm 10^2 \pm 11^2 \pm 12^2 \pm 13^2 \pm 14^2 \pm 13^2 \pm 12^2 \pm 11^2 \pm 10^2$.

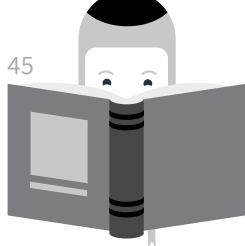
היחס בין שני חלקי הפסוק עד האתנחתא, 910 ו-455, הוא של "שלם וחצי". המספרים הללו הם גם כפולות של 7 ושל 13. שני חלקי הפסוק מהאתנחתא שערכם, כפי שראינו 266 ו-1834, כפולות של 7. ערך הפסוק כולו שווה 3465 או 7 פעמים 495 או 77 [ר"ת וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר] פעמים 45 שהם מִזֵּל פעמים אדם-מה.

ראשי וסופי התבות של הפסוק כולו עולה
1316, כפולת 7 וממילא אמצעי התבות שווים
2149, גם כן כפולת 7. שני דילוגי התבות שווים
1967 ו-1498 וגם שני אלה כפולות של 7.

ישנן עוד חלוקות פנימיות לכפולות 7:
וַיֹּאמְרוּ אֵל שׁוּוּה 294; מִשָּׁה לַאֲמֹר שׁוּוה 616;
מִרְבִּים הָעַם לְהֵבִיא שׁוּוה 455; מִדִּי הָעֶבְדָּה
שׁוּוה 140; לְמַלְאכָה שׁוּוה 126; אֲשֹׁר צָנָה שׁוּוה
602; הוּי לַעֲשֵׂת שׁוּוה 826; אֲתָה שׁוּוה 406.
נמצא שהפסוק מתחלק ל-8 חלקים שכל
אחד כפולה של 7!

עריכה: הרב משה גנוט

"ואתם היזקקים"

הסינית אלא בלטינית. המשמעות של השם שלי היא כתר (כמו שבאנגלית אומרים crown). אמנם, אי אפשר לראות אותי בעינים רגילות, ואפילו לא במיקרוסקופ רגיל, אבל אם תסתכלו עלי במיקרוסקופ מיוחד מאוד – תגלו שיש לי צורה שממש שדומה לכתר.

אבל האמת היא שלא באתי לספר לכם איך אני נראה, ובטח שלא ללמד אתכם לטינית – באתי ללמד אתכם חסידות. חסידות אתם שואלים? מה לה ולחסידות? אז הקדמה קטנה ואסביר.

משקפי תלת מידה

ראיתם פעם ציור או פזל של תלת מימד? מדבר בציור שבמבט ראשון אין לו כל משמעות ופשוט. אבל, כשמרביבים משקפים מיוחדות, פתאום מתגלה תמונה אחרת לגמרי, תמונה עם עמק – רבת ממדים. גם על העולם הזה יש אנשים שמסתכלים במבט רגיל, שטחי. אלו אנשים שחושבים שמה שהם רואים זה כל המציאות. לפעמים התמונה הזו לא מובנת כלל, זה נראה כמו דבר חסר פשר ומשמעות. אבל מורנו הפעל שם טוב לימד אותנו להרביב משקפים מיוחדות. אלו משקפים שעוזרות לנו לראות את

"שלום, שמי קורונה, נעים להכיר..."
 "קורונה??? אההה!!!! איך הגעת לפה?
 ואיפה רזי? הוא זה שאמור להיות פה!"
 "אמור זה שם של דג. וכפי שבטח שמעתם
 לב השבוע, כל מה שאמור להיות, השתבש....
 לגבי רזי, הוא פנראה שומר מרחק שני
 מטר ממני... חחח. צחקתם? מצאן! הרי זה
 עדן אדר ומשונקס אדר מרבין בשמחה....
 אבל באמת אל תדאגו לרזי, הוא בסדר
 גמור ובע"ה יחזר בשבוע הבא."

"אבל למה אתה באת?"
 "אהה. אני? אל תדאגו. לא באתי להדביק
 אתכם. בעזרת ה' תהיו בריאים ושלמים.
 אבל ה' שלח גם אותי אתם יודעים..."
 "אותך? חשבנו שאתה האויב. איך אתה
 יכול להגיד שה' שלח אותך? בשביל מה?"
 "צר לי שאתם כל כך מפחדים ממני. באמת
 שזו לא היתה הפונה. אני באמת שליח של
 ה' לדבק, אבל לא במחלה – אלא בו. 'ואתם
 הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום'."
 בזאו תשבו כאן. לא, לא כ"כ קרוב, תשמרו
 מרחק. אבל תקשיבו לי טוב. אני רוצה ללמד
 אתכם כמה דברים....

טוב אז כפי שאמרתי, קוראים לי
 קורונה. אתם יודעים שבאתי מסין, אבל
 המקור של השם שלי הוא לא בשפה

שְׁאֵנִי קִיָּמָת. הָרִי בְּגִלְלִי אֶתֶם לֹא הוֹלְכִים
לְבֵית הַסֵּפֶר, אוֹלִי אֶפְלוּ בְּבִדּוּד וְלֹא
יְכוּלִים לְשַׁחַק כְּרָגִיל עִם הַחֲבֵרִים. לָכֵן,
זֶה בְּדִיוֹק הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן שֶׁאֶפְשָׁר לְלַמֵּד
מִמֶּנִּי – יֵשׁ מְצִיאוֹת שֶׁלֹּא נִרְאִית לַעֲיֹן
רְגִילָה. הָרִאִיָּה הַפְּנִימִית הַזֹּאת, שְׂרוּאָה
רַק מְצִיאוֹת רוּחָנִית, נִקְרָאת **אֱמוּנָה**. זֶה
הַיִּדְעָה הַכִּי עֲמָקָה בְּנֶפֶשׁ שֶׁהַקֶּב"ה קָיָם
וְשֶׁהוּא מְזִיז כָּאֵן אֶת כָּל הָעוֹלָם, אֶפְלוּ
שֶׁלֹּא רוֹאִים אוֹתוֹ.

עֲכָשׁוּ אֲגַלֶּה לָכֶם דָּבָר נִפְלֵא – הָאֱמוּנָה
הִיא הַפְּנִימִיּוּת שֶׁל סִפִּירַת הַפֶּתֶר בְּנֶפֶשׁ.
אוֹתוֹ פֶּתֶר, שֶׁעַל שְׁמוֹ אֲנִי נִקְרָאת... אֲזִי
הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן שֶׁתּוֹכְלוּ לְלַמֵּד מִמֶּנִּי הוּא
לְחַזֵּק אֶת הָאֱמוּנָה, וְלַמְחֹק אֶת כָּל הַסִּפֵּק
= **עֲמָלָק** מִהָעוֹלָם. כְּמוֹ שֶׁעֲשִׂיתֶם כָּל כֶּן
יָפָה בְּשִׁבְתַּת זְכוֹר וּבִפְּוִרִים לֹא מְזַמֵּן...
אֲבָל קְדִימָה לְהַמְשִׁיךְ!

לְבִקֵּשׁ רַחֲמִים בְּשִׁמְחָה

אֲבָל לָמָּה ה' בְּאַמַּת יֵצֵר אוֹתָהּ, כָּל כֶּן
רָשָׁע וּמִסְכֵּן? אֵי... זֶה נוֹשֵׂא כְּאוֹב. בְּאַמַּת
לֹא הִיִּיתִי אֲמוֹר לְהִיּוֹת כָּל כֶּן מִסְכֵּן.
ה' הַטוֹב בָּרָא אֶתְכֶם עִם מִנְּגוֹן פְּנִימִי
שֶׁקוֹרָאִים לוֹ מַעֲרֶכֶת חֲסוֹנִית, אֵתָה אֶפְשָׁר
בְּקִלּוֹת לְהַתְגַּבֵּר עָלֶי. הִיִּיתִי יָכוֹל לְחַדֵּר
אֲלֵיכֶם, וְלִתֵּת לָכֶם קִצָּת הַרְגָּשָׁה לֹא
נְעִימָה כְּמוֹ שֶׁל שְׂפָעַת, וְזֶה הִיָּה מִסְפִּיק
בְּשִׁבִּיל לְזָכֹר שֶׁלֹּא אֶתֶם הַשּׁוֹלְטִים
בְּעוֹלָם אֵלָּא הַקֶּב"ה מְנַהִּיג אֶת הַבְּרִיָּאָה.
אֶתֶם בְּטִחַ יוֹדְעִים לָמָּה אֲנִי מִתְפַּנֵּן אִם

הָעֵמֶק בְּמָה שֶׁאֲנַחֲנוּ רוֹאִים, וְאֲזִי הַתְמוּנָה
פְּתָאוּם מִתְבַּרְרֶת וְהַרְבֵּה הַרְבֵּה יוֹתֵר יָפָה.
הַמְשַׁקְפִּים שֶׁהַבַּעַל שִׁם טוֹב בִּקֵּשׁ
שְׁנִרְכִּיב, הֵם בְּעֶצֶם **רִאִיָּה שֶׁל יָד ה' בְּכָל
דָּבָר**. מָה הַפְּנִיָּה? בְּכָל דָּבָר שֶׁאֲנַחֲנוּ
נִתְקָלִים – עָלֵינוּ לְחַפֵּשׁ מָה ה' אוֹמֵר לָנוּ
בְּמַצֵּב הַזֶּה. בְּמַלִּים אַחֲרוֹת אֶפְשָׁר לְקַרֵּא
לָזֶה **רִאִיָּת הַהִשְׁגָּחָה הַפְּרָטִית**. הַקֶּב"ה
יִמְכֵּן עֲבִירָנוּ כָּל מִיָּנִי מִפְּגָשִׁים וּמַצָּבִים,
בָּהֶם אֲנַחֲנוּ נִקְרָאִים לְבָרֵר מָה ה' אוֹמֵר
לָנוּ דִּרְכָם? אֵלּוּ מְסָרִים יֵשׁ כָּאֵן בְּשִׁבִּילִי?
כְּשֶׁנִּתְבַּוְּנוּ בְּמַצָּבִים הַלֵּא-מוֹבְנִים וְאֶפְלוּ
הַמְעַצְבֵּנִים אוֹ הַמְפַּחֲדִים – פְּתָאוּם
נִקְבֵּל מִשְׁהוּ. נִגְלָה כְּמָה דִּרְכִּים שׁוֹנוֹת
יֵשׁ לָהּ לְדָבָר אֶתְנוּ.

קוֹרֹנָה – כֶּתֶר – אֱמוּנָה

וּבַחֲזָרָה אֵלִי. אִם תִּסְתַּכְּלוּ עָלֶי בְּמַפֵּט
שְׁטִחִי וְרָגִיל – תִּרְאוּ אוֹתִי כְּמִשְׁהוּ מַעֲצָבוֹ,
מֵאִים וּמִפְּחִיד. אֲבָל אִם תִּזְכְּרוּ לְהִסְתַּכֵּל
עָלֶי בְּעֵמֶק, תִּגְלוּ כָּאֵן אֶת יָד ה'. קִדָּם כָּל
כְּפִי שֶׁכָּבֵר אֲמַרְתִּי, כִּי ה' עוֹשֶׂה אֶת הַכֹּל,
וּבָרָא גַם אוֹתִי לְמַטָּרָה לְשִׁמְיָהּ נִבְרָאוּ כָּל
הַבְּרִיּוֹת – לְכָבוֹדוֹ. אֵן גַּם מַעֲבֵר לָזֶה, אִם
תִּתְבַּוְּנוּ בִּי הֵיטֵב, תִּרְאוּ כִּי צִד דֶּרֶךְ הַצּוּרָה
שֶׁלִּי, הַשֵּׁם, וְהַדֶּרֶךְ בָּהּ אֲנִי פּוֹעֵל, אֶפְשָׁר
לְלַמֵּד הַמּוֹן הַמּוֹן דְּבָרִים עַל עֲבוֹדַת ה'.

זֶה בְּטִחַ קִצָּת מְבַלְבֵּל אֶתְכֶם. הָרִי
אֲמַרְתִּי שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְרִאִיוֹת אוֹתִי בְּעֵינַיִם
רְגִילוֹת – צָרִיךְ מְכַשִּׁירִים מְאוֹד מִיְּחָדִים.
אֵן בְּכָל זֹאת – לֶאֱפֹךְ אֶחָד מִכֶּם אֵין סִפֵּק

סוד. השם שלי **קורונה** שְׁוה בְּדִיוֹק
בְּגִימָטְרִיא **רָפָא נָא לָהּ**! מִמֶּשׁ כְּמוֹ הַמְלִים
שְׁמִשָּׁה רַבְּנוּ אָמַר עַל אַחוּתוֹ מְרִים
הַנְּבִיאָה כְּשֶׁהִיא הֵיטָה מְצַרְעַת בְּבִדּוּד
מַחוּץ לַמַּחֲנֶה. אִזּוּ בְּכָל זְמַן פְּנוּי, וּבְכָל
מָקוֹם בּוֹ תִּהְיֶי, תַּחֲזֹרוּ שׁוֹב וְשׁוֹב **רָפָא נָא
לָהּ** וְתַעֲזֹרְרוּ רַחֲמִים עַל כָּל חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל.
אֲבָל, חֲשׁוֹב מֵאֵד לְעוֹרֵר אֶת הַרַחֲמִים
הָאֵלּוּ בְּשִׁמְחָה, כִּי אֲנִי בּוֹרֵחַ דּוֹקָא כְּשֶׁלֹּא
מִפְּחָדִים מִמֶּנִּי. הֲרִי אֲנִי רוֹצֵה שְׂיַפְחֲדוּ
וְיִרְאוּ רַק מִמִּי שְׁשָׁלַח אוֹתִי, מֵה'. זֶה כָּל
מִטְרָתִי, זֹכְרִים? וְגַם חֲשׁוֹב שְׁתִּדְעוּ –
שֶׁהַשִּׁמְחָה מְחַזְקֶת גַּם אֶת הַמְּעַרְכֶּת
הַחֲסוֹנִית. וְאִזּוּ גַם אִם אֲנִי ח"ו אֲבֹא
לְבִקֵּר, אֲנִי אֶסְתַּלַּק מֵהֵר מֵהֵר... אִזּוּ כְּמוֹ
שְׁאִמְרָתִי בַּהֲתַחֲלָה, תִּצְחֲקוּ, וְתִרְקְדוּ! זֶה
עֵדִין אֲדָר, וּמִשְׁנִכְנֵס אֲדָר מִרְבִּין בְּשִׁמְחָה,
מִיּוֹם לְיוֹם, וְעַד נִסִּי נִסִּים שֶׁל חֹדֶשׁ נִסּוֹן
הַגְּאוּלִי הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה.

שִׁבְתָּ שְׁלוֹם וְלֹא לְהִתְרָאוֹת!

קורונה

הִיָּה לָכֶם אֵיזָה וִירוֹס בְּטוֹן קֶטָן וְהִרְגָּשְׁתֶּם
לְכֻמָּה שְׁעוֹת כָּל כֶּף חֲסָרִי אוֹנִים... אֲבָל
אַחֲרֵי כֵּמָה שְׁעוֹת, כְּמוֹ בּוֹירוֹס, הֵייתֶם
מִתְחַזְקִים וְקָמִים עַל הַרְגָּלִים. עִם יוֹתֵר
אֲמוּנָה, וְיִקְצַת יוֹתֵר עֲנוּה... הַבְּעִיָּה הִיא
שְׁאֵצֵל אֲנָשִׁים שֶׁהַמְּעַרְכֶּת הַחֲסוֹנִית לֹא
כ"כ עוֹבְדָת, כְּמוֹ אֲצֵל זִקְנִים מְסִימִים
שֶׁהֵם גַּם לֹא בְּרִיאִים בְּדֶרֶךְ כָּלָל, הָעֲנִינִים
בְּאֻמַּת מִתְחִילִים לְהִסְתַּבֵּךְ. אִזּוּ קִדָּם כָּל
– כָּל הַכְּבוֹד שְׁאֵתֶם מְנִסִּים לְשֹׁמֵר עַל
הַכָּלָלִים שֶׁל הַמְּרַחֵק, שְׁטִיפַת הַיָּדִים –
וְכַד'. זֶה בְּאֻמַּת אֶהֱבָת יִשְׂרָאֵל, וְגַם סוֹג
שֶׁל כְּבוֹד הוֹרִים, לְדוֹר הַמְּבַגֵּר שְׁכְּמוֹ
שְׁאִמְרָתִי – קִצַּת יוֹתֵר קִשָּׁה לֹו אֶתִּי.

מַעֲבֵר לָזֶה, חֲשׁוֹב מֵאֵד שְׁתִּתְּפַלְּלוּ
עַל הָאֲנָשִׁים הַחוֹלִים. כְּשֶׁתַּעֲשׂוּ אֶת זֶה,
תָּבִיאוּ אוֹתִי לְתַקּוֹן – תּוֹכִיחוּ בַּתְּפִלָּה
שְׁאֵתֶם זֹכְרִים הֵיטֵב שֶׁה' הוּא הַמְּחִיָּה
וְנוֹתֵן הַבְּרִיאוֹת, שְׁעָה בְּעֶצֶם הַתְּחַזְקוֹת
בְּאִמוּנָה, וְאִזּוּ אוֹכֵל לְהַעֲלֵם, כִּי כָּבֵר
הַבְּנֵתֶם כָּלְכֶם אֶת הַמָּסֶר... וְאִגְלָה לָכֶם

שאלת השבוע:

איזו תפילה כדאי להתפלל בימים אלו, ועם איזה רגש?

בין הפותרים נכונה יגדל משחק קפסה. תשובות יש לשלח לדא"ל

maosime@gmail.com או בטלפון 079-9211452 עד יום ב' הקרוב.

הפרסיס בחסות:

צעצועי רונפלד

יפו 34 ירושלים | טלפקס 02-6240854

קורונה. כמעט אין נושא שיחה אחר... אבל מה התורה אומרת על הענין? כמובן, התורה מנחה אותנו בהתנהגות היום-יומית בכל מצב, כולל במצבי חירום כאלה, וגם מחזקת אותנו בבטחון בה' ה"רופא כל בשר ומפליא לעשות". אך מעבר לכך, צרה המתרגשת על העולם קוראת לנו לחשבון נפש ותשובה. בפרט, התבוננות בפרטי המתחולל במציאות האקטואלית, תוך חיבור לתורת הנצח, היא דרך לשמוע את קריאת ה' אלינו. הדבר נכון גם בחיי הפרט, ועל אחת כמה וכמה בחיי הכלל – כלל ישראל ובמקרה שלנו גם כלל העולם. כשמתבוננים באופן הזה ניתן לקבל מגוון הדרכות לפרט ולכלל.

השבוע החוברת ברובה מוקדשת להתבוננות האמורה: השיעור המרכזי בה מתבונן ברמזים העולים משם נגיף הקורונה ובמשמעויות שלהם בעבודת ה' הפנימית ובסגולות המעשיות, השיעור הנוסף מדבר על סגולת רפואה שעולה מתורתו של הרבי ר' אלימלך זיע"א וגם מדורי הילדים והשו"ת מוקדשים לענין.

מעוניין להפיץ את **ואביטה** במקום מגוריך?

רוצה להצטרף לתפוצת המייל שלנו ולקבל את כל ההודעות והשיעורים?

שלח מייל לכתובת: **itiel@pnimi.org.il**

רוצה לשמוע את שיעורי וניגוני הרב? התקשר לפנימי-פון במספר **079-9211452**

או במספר **02-5434297** — המספר פתוח לניידים כשרים.

לפניות בנושא העלון: **052-4295164**

pnimi.org.il